Ազգ
Azg armenian daily
18 ՆՈՅԵՄԲԵՐ 2003 ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ 211 (2896)

Բրիտանացիների կարծիքով՝ Ջորջ Բուշը սպառնալիք է աշխարհի համար

Այսօր սկսվում է Մ. Նահանգների նախագահ Ջորջ Բուշի պաշտոնական եռօրյա այցը Մեծ Բրիտանիա, մինչ պետքարտուղար Քոլին Փաուելն արդեն երեկ գիշեր մեկնեց Բրյուսել՝ հրատապ մի քանի հարցեր քննարկելու ՆԱՏՕ-ի անդամ մյուս երկրների արտգործնախարարների հետ:

Ջորջ Բուշի Լոնդոն կատարելիք այցի նախօրեին՝ նոյեմբերի 13-14-ին, բրիտանական հանրային կարծիքի ուսումնասիրման «Յուգով» ինտերնետային կենտրոնն անցկացրել է հերթական հարցախույզը: Հարցմանը մասնակցած 1934 բրիտանացիների 60 տոկոսն ասել է, որ վախով է վերաբերվում ԱՄՆ նախագահին: 37 տոկոսը Ջ. Բուշին անվանել է «հիմար մարդ»: Հարցվածներից միայն 7 տոկոսն է կարծում, թե Բուշն իր երկրի արժանավոր ղեկավարն է:

Բրիտանացիների 53 տոկոսը բողոք է արտահայտել Բուշի Լոնդոն կատարելիք այցի կապակցությամբ: Նրանցից 41 տոկոսը մտադիր է մասնակցել նոյեմբերի 20-ին Լոնդոնում կայանալիք հակաամերիկյան ցույցին, որի կազմակերպիչը «Stop the War Coalition» հակապատերազմական կազմակերպությունն է:

Էդուարդ Շեւարդնաձե. «Հրաժարական չե՛մ տա»

Ընդդիմությունը մտահոգված է, թե Վրաստանի նախագահը պատրաստվում է իշխանությունը փոխանցել Ասլան Աբաշիձեին

ԹԱԹՈՒԼ ՀԱԿՈԲՅԱՆ
Թբիլիսի

Իր ավանդական ռադիոհարցազրույցում Վրաստանի նախագահը երեկ հայտարարեց, որ հրաժարական չի տա: «Հրաժարական չեմ տա մինչեւ 2005 թ. գարունը, երբ նախատեսված են նախագահական ընտրություններ», ասաց Շեւարդնաձեն, հավելելով, որ փողոց դուրս եկած ընդդիմադիր գործիչները «պայքարում են իշխանության համար»:

Թբիլիսիում արդեն մի քանի օր տարածվում են համառ խոսակցություններ, թե էդ. Շեւարդնաձեն պատրաստվում է իշխանությունը փոխանցել Աջարիայի առաջնորդ Ասլան Աբաշիձեին: Վերջինս, տասը տարի լինելով Շեւարդնաձեի հակառակորդը, օգնության ձեռք մեկնեց Վրաստանի նախագահին:

Ռադիոհարցազրույցում, ապա դրան հետեւած մամլո ասուլիսում, Շեւարդնաձեն առանձնացրեց Աբաշիձեի դերը հետընտրական ներքաղաքական լարվածությունը հանդարտեցնելու գործում, միաժամանակ խուսափեց իշխանությունն Աբաշիձեին փոխանցելու հնարավորության հարցից:

«Բուրջանաձե-ժողովրդավարներ» դաշինքի առաջնորդներից Ելենա Թեւդորաձեն **«Ազգի»** հետ զրույցում ասաց. «Մենք չենք բացառում նման սցենարը: Շատ բան կախված կլինի նրանից, թե նոր խորհրդարանում ով կզբաղեցնի խորհրդարանի նախագահի աթոռը»:

Տես ▶ էջ 8

ՀԱՄԱԺՈՂՈՎ

Համահայկական լրատվամիջոցները համախմբվեցին, բայց ոչ ամբողջությամբ

ՌՈՒԶԱՆ ՊՈՂՈՍՅԱՆ

Դեռեւս «Հայաստան-սփյուռք» առաջին խորհրդաժողովում խոսվել էր լրատվամիջոցների համահայկական համաժողով հրավիրելու անհրաժեշտության մասին, նկատի ունենալով արդի աշխարհաքաղաքական փոփոխությունների հորձանուտում հայանպաստ քարոզչության, հայապահպանության, հայրենիքի հետ անմիջական կապի եւ այլ գործոնների անհրաժեշտությունը: Երկարատեւ ձգձգումներից հետո այս տարվա մարտին Բրատիսլավայում կայացած եվրոպայի տեղեկատվության միջոցների առաջին ֆորումում որոշվեց համաժողովն անցկացնել այս տարվա նոյեմբերի 14-16-ը՝ Ծաղկաձորում, հայկական միությունների ֆորումի, «Արմենակոբ» հեռուստաընկերության, նաեւ «Հովնանյան ինստիտուտ» ընկերության հովանավորությամբ: Մասնակցեցին ավելի քան 150 հայաստանյան եւ սփյուռքյան լրատվամիջոցների ղեկավարներ, լրագրողներ:

Տես ▶ էջ 2

14 հայեր հավակնում են Ռուսաստանի Պետդումայի աթոռներին

Նվազ, քան 20 օր է մնացել Ռուսաստանի Պետդումայի ընտրություններին, եւ Կրասնոդարի հայկական «Երկրամաս» թերթը ցուցակներից առանձնացրել է հայազգի թեկնածուների անունները, միաժամանակ հիշեցնելով, որ նրանցից շատերը որեւէ շանս չունեն առաջիկա դեկտեմբերի 7-ին հավաքելու անհրաժեշտ ձայներ խորհրդարանում որպես պատգամավոր հայտնվելու: Ստորեւ՝ հայազգի թեկնածուների անունները.

Չախմախչյան Լեւոն Խորենի-Ռուսաստանի վերածննդի կուսակցություն-Ռուսական կյանքի կուսակցություն

Մահդեսյան Սերգեյ Լուկյանովի-նույն կուսակցությունների դաշինքից

Բաղալով Ռուբեն Միխայիլի-«Հայրենիք» -(ժողովրդահայրենասիրական խորհուրդ)

Խաչատուրյան Սերգեյ Հրանտի-նույն կուսակցությունից

Եղիազարյան Աշոտ Գեւորգի-Ռուսաստանի լիբերալ-դեմոկրատական կուսակցություն

Ճաղարյան Միհրան Վրեժի-նույն կուսակցությունից

Չիլինգարով Արթուր Նիկոլայի-«Միավորված Ռուսաստան»

Շորշորով Ստեփան Մկրտիչի-նույն կուսակցությունից

Խանկոեւ Իգոր Մասվելի-«Ժողովրդային կուսակցություն»

Բենիամինով Արմեն Իոսիֆի-ՌԴ Կոմկուս

Բաղդասարով Սիմյոն Արկադիի-նույն

Հայրապետյան Մամիկոն Սերգեյի-Կրասնոդարի մեծամասնական թիվ 43 մարզ

Կազակով Բորիս Անուշավանի-նույն

Քոչյան Իլյա Հայկազի-Տուապսեի մեծամասնական թիվ 46 մարզ

Ազատվել է առեւանգված լրագրող Արթուր Պետրոսյանը

Ինչպես հաղորդում է Ռուսաստանի հարավի հայերի «Երկրամաս» թերթը, նոյեմբերի 7-ին Ինգուշիայի ներքին գործերի աշխատակիցների գործողության շնորհիվ ազատվել է «Ինգուշիա» թերթի լրագրող Արթուր Պետրոսյանը: Նա Նազրանում առեւանգվել էր հոկտեմբերի 12-ին հենց իր տնից, փեսայի հետ: Փեսային վիրավորել էին ձեռքից եւ ազատ թողել՝ փրկագին պահանջելով Արթուր Պետրոսյանի համար: Երկու առեւանգիչներ ձերբակալվել են:

Բաբկեն Մկրյանը վերընտրվեց ՌԱԿ Արեւելյան շրջանի ատենապետ

Ռամկավար Ազատական կուսակցության Մ. Նահանգների Արեւելյան շրջանի պատգամավորական ժողովը տեղի է ունեցել հոկտեմբերի 11-ին, Ֆիլադելֆիայում, 35 պատգամավորների մասնակցությամբ: Կուսակցության Արեւելյան շրջանակի ամերիկյան եւ կանադական ակումբների հաշվետվությունները լսելուց հետո ներկաները քննարկել են շրջանակների տեղական հարցերն ու կուսակցության հուզող ազգային ընդհանուր խնդիրները:

Շրջանային վարչության գործունեության գնահատականը տալուց հետո պատգամավորներն իր պաշտոնում վերընտրել են Բաբկեն Մկրյանին: Վերջինս կազմել է իր վարչությունը հետեւյալ կազմով՝ Նորայր Մկրտիչյան եւ Հրաչ Բոյաջյան՝ փոխատենապետներ, Մարո Պետրոսյան՝ ատենադպիր, Հակոբ Կյուլեքյան՝ գանձապահ, Անտուան Բազարբաշյան, Արսեն Դեմիրճյան, Գեւորգ Մանուկյան, Գրիգոր Սալբաշյան, Հրաչ Թորիկյան եւ Հակոբ Երեցյան՝ խորհրդականներ:

ՏԱՐԱԾՔ

Իսրայելը Սիրիային հարվածներ հասցնելու իրավունք է վերապահում իրեն

ՄՈՍԿՎԱ, 17 ՆՈՅԵՄԲԵՐ ՆՈՎՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Իսրայելը իրեն իրավունք է վերապահում հարվածներ հասցնել Սիրիայի տարածքին, եթե այնտեղից շարունակվի ահաբեկչական ակտիվությունը: Այս մասին երկուշաբթի Մոսկվայում մամլո ասուլիսի ժամանակ հայտարարել է Ռուսաստանում Իսրայելի դեսպան Արկադի Միլ-Մանը: «Իսրայելը իրեն իրավունք է վերապահում միջոցներ ձեռնարկել իր քաղաքացիների անվտանգության համար», ասել է դեսպանը, ի պատասխան «Նովոստի» գործակալության հարցին: Ըստ նրա, ներկայումս Սիրիայի տարածքում գործում են մի շարք ահաբեկչական կազմակերպություններ, որոնց գործունեությունն ուղղված է Իսրայելի դեմ:

Մասխադովը Չեչնիայի հարավում «Անկախ լեռնային Իչքերիա» է ստեղծելու

ՄՈՍԿՎԱ, 17 ՆՈՅԵՄԲԵՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Չեչեն ծայրահեղականների պարագլուխ Ասլան Մասխադովը, որի ելուզակային կազմավորումներն ի վիճակի չեն լուրջ դիմադրություն ցույց տալու համերկրային զորքերին, հայտարարել է Չեչնիայի հարավում այսպես կոչված «Անկախ լեռնային Իչքերիա» ստեղծելու մտադրության մասին: Այս մասին հեռախոսով ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ին հաղորդել է Հյուսիսային Կովկասում հակաահաբեկչական գործողության կառավարման տարածաշրջանային օպերատիվ շտաբի պաշտոնական ներկայացուցիչ գնդապետ Իլյա Շաբալկինը: «Մասխադովի այս գաղափարը ներկայումս եւ ամենից առաջ արտասահմանում քարոզում են նրա հանձնակատարները», նշել է սպան:

ԵՂԱՆԱԿԻՆ ԸՆԴԱՌԱՋ

Երեւանը պատրաստվում է ձմռանը

ԵՐԵՎԱՆ, 17 ՆՈՅԵՄԲԵՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Հանրապետության մայրաքաղաքում ողջ ծավալով իրականացվում են ձմռան նախապատրաստական աշխատանքներ: Ինչպես այսօր մամլո ասուլիսում նշեց Երեւանի փոխքաղաքապետ Վանո Վարդանյանը, վթարային իրավիճակից խուսափելու համար այժմ բազմաբնակարան շենքերում իրականացվում են խողովակների ջերմամեկուսացման, տանիքների, վերելակների վերանորոգման, շքամուտքերի պատկերապատման, ջրամատակարարման ցանցի վերանորոգման եւ այլ անհրաժեշտ աշխատանքներ: Նախատեսված 96.678 քմ-ի փոխարեն վերանորոգվել է 99.111 քմ հարթ տանիք, թեք տանիքների 20.000 քմ-ից՝ 19 հազ. քմ, նախատեսված 6.000 քմ-ի փոխարեն կատարվել է 7.000 քմ պատկերապատում:

Ինչ վերաբերում է փողոցների սանիտարական մաքրման աշխատանքներին, ապա դրանք կիրականացնեն քաղաքապետարանների ենթակայության տակ գտնվող 10 սանմաքրման ընկերությունները: Արդեն պահեստավորվել է 460 տոննա տեխնիկական աղ եւ 810 խմ ավազ, այս գործընթացը կշարունակվի նաեւ ձմռան ընթացքում: Մեծ քանակությամբ տեխնիկական աղ կկիրառվի միայն ձյան առատության դեպքում՝ հաշվի առնելով դրա քայքայիչ հատկությունները, «Լինսի» հիմնադրամի միջոցներով վերանորոգված փողոցներում նախատեսվում է օգտագործել դրա հնարավոր նվազագույն քանակություն:

Վ. Վարդանյանի խոսքերով, ներկայումս մայրաքաղաքում հնարավոր է ջեռուցել 130-140 շենք, որոնց վճարունակությունը երաշխավորել եւ պայմանագրի կողմ են հանդիսացել Արաբկիր եւ Քանաքեռ-Զեյթունի համայնքների ղեկավարները, իսկ ՋԷԿ-ի միջոցով կջեռուցվեն Շենգավիթ եւ Էրեբունի համայնքների մի շարք շենքեր:

Ջեռուցման լոկալ կաթսայատների միջոցով Քանաքեռ-Զեյթուն համայնքում կջեռուցվի 14 շենք, Արաբկիրում՝ 1 շենք եւ մեկ մանկապարտեզ, Նոր-Նորքում՝ 6 շենք եւ 1 մանկապարտեզ, իսկ Կենտրոնում կջեռուցվեն մշակութային հաստատությունները:

Փոխքաղաքապետը նաեւ հավաստեց, որ մայրաքաղաքի բոլոր դպրոցներն ու մանկապարտեզները կստանան ջեռուցում:

Ռումինիայի հետ՝ դեպի եվրոպական ինտեգրացում

Զարգացման եվրոպական ուղի որդեգրած Հայաստանի համար Հարավ-արեւելյան եւ Կենտրոնական Եվրոպայի հետ հարաբերությունների հաստատումն արտաքին քաղաքականության կարեւոր բաղադրատարր է: Այդ համատեքստում Ռումինիայի հետ բազմաշերտ համագործակցության խթանումը եւս առանձնահատուկ նշանակություն է ստանում: Հենց այդ առաքելությունն էր ի կատար ածում ՀՀ նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանը նոյեմբերի 16-18-ը Ռումինիա իր եռօրյա այցի ընթացքում:

Ռումինիան առաջին երկիրն է, որ ճանաչեց Հայաստանի անկախությունը: Երկու երկրները դիվանագիտական հարաբերություններ հաստատել են 1991 թ. դեկտեմբերի 17-ին: Առ այսօր երկու պետությունները հասցրել են ստորագրել շուրջ 3 տասնյակ համաձայնագրեր առեւտրատնտեսական կապերի ու գիտատեխնիկական համագործակցության, մշակույթի եւ սպորտի, կրթության ու առողջապահության, զբոսաշրջության ամենատարբեր ասպարեզներում:

Ռումինիան 23 մլն բնակիչ ունի, այսինքն՝ սպառողական հզոր շուկա, որի հնարավորությունները կարող է օգտագործել նաեւ Հայաստանը՝ արտահանելով այստեղ շինանյութ, կոնյակ, պահածոներ, ոսկերչական ու քիմիական արտադրանք: Ռումինիայից Հայաստանի ակնկալիքները ներդրումներն են լեռնամետալուրգիական ու քիմիական արդյունաբերության, նավթավերամշակման, ինֆորմատիկայի, դեղագործության, մրգի ու բանջարեղենի վերամշակման ասպարեզներում: Այս երկրից Հայաստան կարելի է ներմուծել նաեւ գյուղատնտեսական տրակտորներ, դեռ խորհրդային տարիներից հռչակված ռումինական կահույք, քիմիական արտադրանք եւ այլն:

Տնտեսական ոլորտում երկու երկրների շահերը միանման են այն առումով, որ եւ զարգացման անցումային շրջան ապրող Ռումինիան, եւ Հայաստանը շահագրգռված են արտասահմանյան ներդրումների միջոցով ոտքի կանգնեցնելու իրենց երկրի տնտեսությունը:

2007 թվականին Ռումինիան կդառնա Եվրամիության անդամ, եւ համագործակցելով նրա հետ՝ հայ տնտեսվարողը եվրոպական շուկային մերձենալու հնարավորություն կունենա:

ՀՀ նախագահի Ռումինիա այցի երկրորդ օրը համագործակցության դաշտը հարստացավ եւս երկու՝ դիվանագիտական եւ ծառայողական անձնագիր ունեցողների համար մուտքի արտոնագրի պահանջի վերացման, արդյունաբերական սեփականության ոլորտում համաձայնագրերի ստորագրմամբ:

Արարողությունը տեղի ունեցավ Կոտրոչեն հնագույն նախագահական պալատում, որն այնքան մեծ է, որ մի հատվածից մյուսը ստիպված էինք տեղափոխվել մեքենաներով: Ոչ մի համեմատություն մեր նախագահական նստավայրի հետ: Համաձայնագրերի ստորագրումից հետո կայացավ Ռումինիայի նախագահ Իոն Իլիեսկուի եւ Ռոբերտ Քոչարյանի մամուլի ասուլիսը:

Հարավային Կովկասի տարածաշրջանում ի՞նչ տեղ ունի Հայաստանը Ռումինիայի համար հարցին Իոն Իլիեսկուն պատասխանեց. «Հայաստանի հետ մենք աշխարհագրական ու մշակութային նույն տարածքում ենք: Պատմությունը միավորել է մեզ, եւ միասնական շահեր շատ ունենք: Չնայած օբյեկտիվ դժվարություններին՝ Հայաստանի ու Ադրբեջանի, Հայաստանի ու Թուրքիայի բարդ հարաբերությունները, Վրաստանի անկայուն վիճակը, մենք հույս ունենք, որ մեր համագործակցությունն արդյունավետ է լինելու: Հայկական համայնքի գոյությունը Ռումինիայում դարերի պատմություն ունի: Դա էլ մեզ կապող օղակ է: Մեր երկիրն աջակցում է ցանկացած ջանքի ու նախաձեռնության, որ կնպաստի Հարավային Կովկասի քաղաքական մթնոլորտի առողջացմանը»:

«Մեզ հետաքրքրում է եվրոպական ինտեգրացման Ռումինիայի փորձը: Ռումինիան մեզ համար կարեւոր երկիր է: Մեր քաղաքական երկխոսությունը ջերմ է, որեւէ տարաձայնություն չկա: Տնտեսական համագործակցության կոնկրետ ծրագրերն ու անելիքները կորոշեն հայ եւ ռումին գործարարները՝ անմիջական շփումների ընթացքում: Իսկ նախագահների ու կառավարությունների վերաբերմունքն ու տեսանկյունը խնդրի վերաբերյալ արդեն պարզ են:

Առ այսօր երկու երկրների տեղեկատվության փոխանակությունը թույլ է եղել: Կարծում եմ, առեւտրաարդյունաբերական պալատները կխոսեն պրոբլեմի մասին: Մենք ուրախ ենք եվրոպական ինտեգրացման Ռումինիայի հաջողություններով, եւ, կարծում եմ, մեծ պրոբլեմներ չենք ունենա մեր համագործակցության ճանապարհին», հայկական կողմի դիրքորոշումն ու տեսանկյուններն այսպես արտահայտեց ՀՀ նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանը:

Ի դեպ, մամուլի ասուլիսը հանկարծակի ընդհատվեց արտակարգ պատահարով: Նախագահական պալատի շքասրահում ասուլիսից դեռ ժամ առաջ պատվո պահակ կանգնած երիտասարդ զինվորը ուշագնաց եղավ՝ ուղղակի գետնին տապալվելով: Չէր դիմացել լարվածությանը: Պարզվում է, Ռումինիայում էլ թույլ առողջությամբ զինվորների հայտնվելը պետական անվտանգության համակարգերում անսովոր երեւույթ չէ:

ԿԱՐԻՆԵ ԴԱՆԻԵԼՅԱՆ
Բուխարեստ

Բուշ դյու Ռոն նահանգի պատվիրակության հերթական այցը Շիրակի մարզ

Ժան Նոել Գերինին՝ Գյումրու պատվավոր քաղաքացի

Անցյալ շաբաթ Հայաստանում գտնվող՝ Ֆրանսիայի Բուշ դյու Ռոն նահանգի խորհրդի նախագահ Ժան Նոել Գերինիի գլխավորած պատվիրակությունը շաբաթ օրն այցելեց Գյումրի: Ֆրանսիական պատվիրակության կազմում այստեղ էին ժամանել Հայաստանում այդ երկրի դեսպանը, ֆրանս-հայկական «Բարձունք 5165» խորհրդանշական անունը կրող կազմակերպության անդամներ: Սա ֆրանսիացի բարեկամների հերթական այցն էր Շիրակի մարզկենտրոն. նախորդ այցը տեղի էր ունեցել այս տարվա մայիս ամսին՝ Գյումրիում ֆրանսիական ատամնաբուժարանի բացման առիթով: Ավելի վաղ՝ դեռ 1997 թվականին, Բուշ դյու Ռոն նահանգի խորհրդի օժանդակությամբ այստեղ լուծվել էր Նիկողոս Սարաֆյանի անվան դպրոցի շենքի խնդիրը:

Գյումրու Արվեստների ակադեմիայի դահլիճում, որտեղ կազմակերպվեց հյուրերի հանդիպումը Գյումրու հասարակայնության ներկայացուցիչների հետ, Բուշ դյու Ռոն նահանգի խորհրդի նախագահ պրն Գերինիի եւ Շիրակի մարզպետ Ռոմիկ Մանուկյանի միջեւ ստորագրվեց հետագա համագործակցության հուշագիր: Գյումրիում ֆրանսիական կողմի այդ օրվա եւ հետագայում իրականացնելիք բարեգործական ծեռնարկումների թվում են համակարգիչների տրամադրումը Ն. Սարաֆյանի անվան եւ ֆրանսիական թեքումով դպրոցներին, ֆրանսիական ատամնաբուժարանին, «Սբ. Ծնունդը Գյումրու երեխաների համար» ծրագրի իրականացումը (ամանորյա նվերներ քաղաքի 3-10 տարեկան 12 հազար երեխաների), աջակցությունը քաղաքապետարանի «Հույս» մանկասանը, առողջապահական ծրագրի շրջանակներում մարզկենտրոնի բուժհիմնարկներից մեկում համակարգչային տոմոգրաֆի տեղադրումը:

Համայնքային ավագանու որոշմամբ Ժան Նոել Գերինիին շնորհվեց Գյումրու պատվավոր քաղաքացու կոչում:

Գ. Մ.

Ընտրվել է Կալիֆոռնիայի հայ գրողների միության վարչությունը

Շաբաթ՝ նոյեմբերի 15-ին կայացած հիմնադիր ընդհանուր ժողովը, գումարված Լոս Անջելեսի Իրանահայ միության կենտրոնում, գաղտնի քվեարկությամբ եւ ձայների պարզ մեծամասնությամբ ընտրեց Կալիֆոռնիայի հայ գրողների միության վարչություն, կազմված տասնմեկ անդամներից. Գրիշ Դավթյան, Պողոս Գուբելյան, Հարություն Սաղրյան, Գրիգոր Շենյան, Արմեն Տոնոյան, Գեւորգ Քրիստինյան, Զուլիետ Գրիգորյան, Հենրիկ Հանեսյան, Լիլիթ Քեհեյան, Գարուշ Հարյանց, Վազգեն Վանատուր:

Նորընտիր վարչությունն իր առաջին նիստում կընտրի վարչության դիվան ըստ ծրագիր-կանոնադրության նախագծի, որ ընդհանուր ժողովն ընդունեց որպես հիմք:

«ԳՐԱԿԱՆ ԱՍՊԱՐԵԶ»

ՀԱՄԱԺՈՂՈՎ

Համահայկական լրատվամիջոցները համախմբվեցին, բայց ոչ ամբողջությամբ

Սկիզբը էջ 1

Համաժողովը սկսվեց ընդունված կարգով. ՀՀ նախագահի մամլո խոսնակ Աշոտ Քոչարյանն ընթերցեց Ռոբերտ Քոչարյանի ուղերձը, Մայր աթոռ Սբ. Էջմիածնի տեղեկատվական համակարգի տնօրեն Վահրամ քահանա Մելիքյանը փոխանցեց Ամենայն հայոց կաթողիկոս Գարեգին Բ-ի օրհնությունը, որից հետո ողջույնի խոսքով հանդես եկան ՀՀ արտգործնախարարության սփյուռքի հետ կապերի գործակալության պետ Ջիվան Մովսիսյանը եւ Եվրոպայի հայկական միությունների ֆորումի գլխավոր քարտուղար Թորոս Սակերյանը: Պրն Մովսիսյանի ելույթում ընդգծվեց սփյուռքի լրատվամիջոցների դերը արտերկրում մեր երկրի քաղաքականությունը, խնդիրները, մշակութային եւ հոգեւոր արժեքները ներկայացնելու գործում, իսկ պրն Սակերյանի ելույթում ի հավելումն շեշտվեց հայաստանյան տեղեկատվական միջոցների, մասնավորապես հանրային հեռուստատեսության ծրագրերում հայոց լեզվի, գրականության, հայոց պատմության քարոզչությանը մեծ տեղ հատկացնելուն: Նրա կարծիքով, այսօր անհրաժեշտություն է դարձել նաեւ համահայկական եռալեզու թերթի հրատարակումը, որը խորապես կնպաստի Հայաստան-սփյուռք կապերի ամրապնդմանը: Այնուհետեւ լսվեցին ՀՀ հանրային հեռուստառադիոյի խորհրդի նախագահ Ալեքսան Հարությունյանի («Համահայկական տեղեկատվական դաշտի ստեղծման անհրաժեշտությունը, վիճակը եւ զարգացման ուղղությունները»), սիրիահայ գրող, հրապարակախոս Թորոս Թորանյանի («Խոսք սփյուռքահայ լրագրողների մասին») եւ այլոց զեկուցումներն ու ելույթները, որոնք ուղեկցվեցին հարցերով, բանավեճերով ու լրացումներով: Դրանցում շոշափվեցին ամենատարբեր հարցեր՝ գլոբալիզացիան իբրեւ վտանգավոր երեւույթ համարելուց մինչեւ հարեւան Վրաստան հայկական թերթեր առաքելու խնդիրը: Առանձին-առանձին ելույթները մանրամասնելու փոխարեն լսենք համաժողովի մասնակիցներից մի քանիսի կարծիքները եզրափակիչ նիստից առաջ.

Վարդան Գաբրիելյան, Փարիզի «Այբ էֆ էմ» ռադիոյից – Ողջունելի է, որ համաժողովը բոլոր լրատվամիջոցների միջեւ կապեր է հաստատում, եւ անձնական հարաբերություններ են մշակվում: Նաեւ առիթ էր խոսելու, վիճելու այնպիսի հարցերի մասին, որոնք մինչ օրս խորհելու առիթ չէին տվել: Կարծում եմ, որ հետագա հանդիպումներում դրանց ավելի խորաթափանց հայացք կնետենք: Սա առաջին փորձն էր, հետեւաբար կոնկրետ արդյունքներ դժվար է ակնկալել: Իսկ կազմակերպական առումով կարելի էր ավելին անել՝ աշխատանքային հանձնաժողովներ ստեղծել, մասնագիտացված ու լայն քննարկումներ անցկացնել:

Արա Քոչունյան, Ստամբուլի «Ժամանակ» օրաթերթի գլխավոր խմբագիր – Ինձ թվում է, նոր քայլ արեցինք հայկական լրատվամիջոցների համագործակցության ընթացքը մի քիչ էլ հասունացնելու համար: Արդյունքները դրական են, կարելի է ասել, որ հետզհետե մոտենում ենք այն փուլին, որ հայկական լրատվամիջոցները համատեղ օրակարգ են ծեւավորում: Սա նշանակում է, որ հետագայում կունենանք ավելի գործնական արդյունքներ, թե ժամանակակից լրահոս ունենալու, թե դյուրին համագործակցություն հաստատելու իմաստով: Այս զգացումներով եմ հեռանում, համաժողովի գլխավոր պակասը համարելով Հայաստանի առաջատար թերթերի խմբագիրների բացակայությունը: Մեր թերթը նրանց կարեւոր մասի հետ անձնական ծանոթություն ունի եւ նրանց տեսակետներն ու հայացքները մեր մամուլի ապագայի համար անչափ կարեւոր է համարում:

Վարդան Թաշճյան, «Լուսամուտ» հեռուստաժամ, Լիբանան – Համաժողովը գեղեցիկ էր ամեն մի մեծ գործի առաջին քայլի գեղեցկությամբ եւ լի էր ամեն մի նոր գործին հատուկ թերություններով, երկրորդը բնավ չի նսեմացնում առաջինին: Ինձ թվում է, որ այն նպատակների առաստաղը, որ թղթի վրա էր, շատ ավելի բարձր էր քան ինչ ի վիճակի էինք իրականացնել 3 օրվա ընթացքում: Բավարարվածության զգացումով եմ հեռանում: Ունեցանք բազմաթիվ գործնական ծրագրեր, որոնք Լիբանանի հայության համար օգտակար կլինեն, հուսամ նաեւ մյուսների համար:

Վան Բայբուրդյան, «Վրաստան» թերթի խմբագիր – Հոյակապ գաղափար էր՝ կյանք տալ վաղուց արդեն առաջացած մտքին: Վերջապես լրատվական դաշտը կարգի բերելու առաջին փորձ արվեց: Ամենից շատ կամենում եմ, որ գոնե 5 տարի ողջ հայությունը համախմբվի հայկական պետականության շուրջը, մի կողմ թողնի անձնական շահերն ու խնդիրները, այլապես մեր ազգը կհայտնվի ողբերգական վիճակում: Ամեն վայրկյան պիտի մտածենք, որ տարածաշրջանային զարգացումները մեզ պարտադրում են ամրապնդել մեր պետականությունը՝ առանց լոզունգային կոչերի: Հենց սրան պիտի միտված լինի լրատվամիջոցների գործունեությունը, ամեն ինչ պիտի անենք այս նպատակի համար:

Կարծիքները, իհարկե, շատ էին, բավարարվենք այսքանով եւ անցնենք համաժողովի հրապարակած որոշմանն ու հռչակագրին: Եվ այսպես, որոշվեց ստեղծել աշխատանքային սպասարկող խումբ, հայկական լրատվամիջոցների էլեկտրոնային հասցեների շտեմարանը ձեւավորելու եւ մշտապես թարմացնելու, լրատվամիջոցների մասին հավաքական տեղեկատվություն կազմելու, համահայկական մամլո ակումբ ստեղծելու, փոխհամագործակցությամբ տեղեկատվություն փոխանակելու եւ հայկական համակարգչային միասնական ստանդարտ ընդունելու համար: Ի դեպ, վերջին առաջարկի հեղինակը «Ազգ» օրաթերթի ինտերնետային էջի պատասխանատու Վալերի Մակարյանն է, նրա նամակը ընթերցվեց համաժողովում՝ արժանանալով ընդհանուր համաձայնության:

Իսկ հռչակագրում ընդգծվում է, որ համաժողովը նոր գործերի սկիզբ կդնի եւ լայն հեռանկարներ կբացի Հայաստան-սփյուռք կապերի ամրապնդման համար, նշելով լրատվամիջոցների կարեւորագույն դերը ազգային խնդիրների շուրջ ժողովրդին համախմբելու ու միավորելու համար: Համաժողովը կդառնա ավանդական եւ կգումարվի ամեն տարի: Եվ վերջում համաժողովը կոչ է անում Հայաստանի, Արցախի եւ Սփյուռքի լրատվամիջոցներին սերտորեն համագործակցելու՝ ի շահ մեր երկրի ու ժողովրդի անվտանգ զարգացման:

Այսպիսով, ավարտվեց եւս մեկ համահայկական համաժողով, որի մասին, կարծում ենք, դեռ երկար է խոսվելու, քանի որ լրագրողական համերաշխությունը մեզանում դեռեւս թերի է ու անկատար: Ցավում ենք, որ «Նոյյան տապան» գործակալությունն այս անգամ չհաջողվեց նախապես հայտարարած օն-լայն ֆորումը իրականացնել, անգամ հիմնական զեկուցումները երեկ ամբողջությամբ զետեղված չէին: Պարզեցինք, որ պատճառը դրանք գրավոր չներկայացնելն էր: Կազմակերպված լինելուց էլի հեռու ենք մնում:

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակութեան ԺԹ տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«ԱԶԳ ՕՐԱԹԵՐԹ» ՍՊԸ
Երեւան 375010, Հանրապետութեան 47
Ֆաքս: 374-1-562863
e-mail: azg2@arminco.com
www.azg.am
Գլխաւոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ /հեռ. 521635
Խմբագիր
ՊԱՐՈՅՐ ՅԱԿՈԲԵԱՆ /հեռ. 529221
Լրագրողների սենեակ
/հեռ. 581841
Համակարգ. ծառայութիւն
/հեռ. 582483
Apple Macintosh
համակարգչային շարուածքը
«Ազգ» թերթի

Թերթի նիւթերի ամբողջական թէ մասնակի արտատպումները տպագիր մամուլի միջոցով կամ ռադիոհեռուստատեսութեամբ, առանց խմբագրութեան գրաւոր համաձայնութեան, խստիւ արգելւում են, համաձայն ՀՀ հեղինակային իրաւունքի մասին օրէնքի:
Նիւթերը չեն գրախօսւում ու չեն վերադարձւում

«AZG» DAILY NEWSPAPER
Editor-in-chief
H. AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 375010

Օրինագիծ վարչական վարույթի մասին

Այս կապակցությամբ պատգամավորների կատարյալ անտեղյակություն

Ի թիվս խորհրդարանի այս շաբաթվա եռօրյայում ընդգրկված օրինագծերի շարքի, երեկ խորհրդարանը քննարկեց վարչարարության հիմունքների եւ վարչական վարույթի մասին կառավարության ներկայացրած նախագիծը: Նախագծի կապակցությամբ զեկուցում էր արդարադատության նախարար Դավիթ Հարությունյանը:

Ըստ նախարարի, ներկայացված նախագիծը հնարավորություն է ընձեռում կարգավորելու հարաբերությունները վարչական վարույթ իրականացնող մարմինների եւ քաղաքացիների ու իրավաբանական անձանց միջեւ: Այս նախագծով հստակեցվում են բազմաթիվ դրույթներ, որոնք առ այսօր լուծվում էին զուտ հայեցողաբար, այսինքն, Դավիթ Հարությունյանի բացատրությամբ, վարույթ իրականացնող մարմինն ինքն էր որոշում, թե ինչ կարգով դա կատարի:

Ուստի նման օրենսդրական նախաձեռնության միասնական կանոններ սահմանելը կհստակեցնի հարաբերությունները: Նախարարի խոսքերով, դա վերաբերում է ինչպես ժամկետներին, վարչական որոշումների բողոքարկմանը, այնպես էլ ամբողջ գործընթացին:

Բացի այդ, վարչական վարույթի օրենքը պարունակում է այս գործընթացի հիմնական սկզբունքները: Ասվածը հետեւյալ կերպ բացատրեց ինքը՝ նախարարը:

«Կան դեպքեր, երբ անձի դիմումով վարչական մարմինը կարող է ընդունել հնարավոր մի քանի որոշումներից մեկը: Շատ հաճախ մենք լսում ենք մեղադրանքներ, որ վարչական մարմինը մի կոնկրետ քաղաքացու պարագայում այսինչ ձեւով է վերաբերվում, մեկ այլ քաղաքացու պարագայում լրիվ հակառակ որոշում է կայացվում: Նմանատիպ հարցերը կարգավորվում են այս օրենքով եւ նմանատիպ իրավիճակներում մարմինն իրավունք չունի կիրառել տարբեր մոտեցումներ: Այս սկզբունքը կոչվում է կամայականության արգելում»:

Դավիթ Հարությունյանի ներկայացմամբ, օրինագիծը պարունակում է նմանատիպ սկզբունքներ, որոնք, ըստ նախարարի կարծիքի, սահմանափակում են վարչական մարմինների «ազատ» գործելու հնարավորությունը, պահանջելով գործել որոշակի սկզբունքներին խստիվ համապատասխան:

Ինչ վերաբերում է այս օրինագծի եւ վարչական դատարան ստեղծելու կապին, ապա Դավիթ Հարությունյանը նշեց, որ վարչական վարույթ ստեղծելով, իրենք վարչական դատարանին դեմ չեն գնում: Դա չի նշանակում, որ պետք է հրաժարվել վարչական դատարան ունենալու հնարավորությունից:

Ներկայումս, նախարարի խոսքերով, մշակվում է վարչական դատավարության օրենսգիրքը, որ նոր խոսք է ԱՊՀ երկրների օրենսդրության մեջ: Այս օրենսգիրքը, ինչպես եւ վարչարարության հիմունքների եւ վարչական վարույթի օրինագիծը, մշակվել է գերմանացի փորձագետների հետ համատեղ:

ԱՂԱՎՆԻ ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ

Հ. Գ. *Այս օրինագիծը ներկայացնելուց հետո Արշակ Սադոյանը հետաքրքրվեց, թե արդյոք այս օրինագծով խորհրդարանին չեն շտապեցնում որպես դակիչ ընդունել այս օրենքը, քանի որ զեկուցողը չնշեց քննարկումների, եղած կարծիքների մասին:*

Նախարարը պատասխանեց, որ օրենքը շրջանառվում է մոտ կես տարի, այդ կապակցությամբ եղել են քննարկումներ եւ եթե Սադոյանը չի կարդացել օրինագիծը, ապա այդ բացերը լրացնելու պատասխանատվություն զեկուցողը չունի: Նախարարն ավելացրեց նաեւ, որ տվյալ դեպքում գործադիր-օրենսդիր հարաբերություններն են եւ ԱԺ-ն դպրոց չէ:

Այս օրինագծի կապակցությամբ միակ ելույթ, հայտարարություն, հարցադրում անող Արշակ Սադոյանը պատասխանելով ասվածին, նշեց, որ հարցերի, ելույթների բացակայությունը վկայում է պատգամավորների օրինագծին անտեղյակ լինելու մասին: Այսինքն՝ հենց պատգամավորի խոսքով, պատգամավորները պարապ են:

Հարկադիր կատարողները կպաշտպանվեն օրենքով

Եթե խորհրդարանն այսօր քվեարկությամբ ընդունի դատական ակտերի հարկադիր կատարումն ապահովող ծառայությունների օրինագիծը, ապա, օրինագիծը խորհրդարանում ներկայացրած արդարադատության փոխնախարար Տիգրան Մուկուչյանի խոսքերով, այս պետական մարմնի ծառայողները եւս որոշակիորեն պաշտպանված կլինեն տարբեր կամայականություններից:

Օրինագիծը վերաբերում է ոչ թե հարկադիր կատարման բուն գործընթացին, այլ հարկադիր կատարման ծառայության հարաբերությունների կարգավորմանը: Այս ծառայությունը պետական մարմին է, որտեղ կան ծառայողներ, որոշակի ծառայական հարաբերություններ: Ինչպես նշեց պրն Մուկուչյանը, այս օրենքի հիմնական նպատակն է ստեղծել քաղաքակիրթ հարաբերություններ այդ ծառայողների համար: Այսինքն՝ ինչպես են նրանք ընդունվում աշխատանքի, ինչպես է տեղի ունենում նրանց ծառայական պաշտոնի առաջխաղացումը եւ կարեւորը՝ ընդունվելիք օրենքով այս ոլորտի ծառայողները կունենան կայունություն որեւէ քաղաքական փոփոխություններով պայմանավորված քմահաճությամբ աշխատանքից չազատվելու առումով:

Օրինագծում ամրագրված են մեխանիզմներ, որոնք հարկադիր կատարման ծառայության աշխատակիցներին թույլ կտան իրենց ավելի ամուր զգալ ծառայությունում, ինչն, անշուշտ, կնպաստի համակարգում մասնագիտական պատրաստվածության մակարդակի բարձրացմանը:

Ա. Հ.

Մարդու իրավունքների խթանմանը նվիրված ծրագիր ԱԺ եւ ՄԱԿ-ի Զարգացման ծրագրի նախաձեռնությամբ

Երեկ Ազգային ժողովում խորհրդարանի նախագահ Արթուր Բաղդասարյանը եւ ՄԱԿ-ի Զարգացման ծրագրի մշտական ներկայացուցիչ Լիս Գրանդեն ստորագրեցին փաստաթուղթ, որով կմեկնարկի «Հայաստանում մարդու իրավունքների խթանման եւ մարդու իրավունքների պաշտպանի ինստիտուտի վերաբերյալ հանրային իրազեկության բարձրացման» ծրագիրը: Ծրագրի նպատակներն են խթանել մարդու իրավունքները Հայաստանում, քարոզարշավի միջոցով բարձրացնել օմբուդսմենի ինստիտուտի հանրային իրազեկության մակարդակը, օժանդակել անկախ օմբուդսմենի ինստիտուտի հաստատմանը:

Նախատեսվում է նաեւ լայն քարոզարշավ իրականացնել հանրային իրազեկության ուղղությամբ՝ համագործակցելով ԱԺ-ի, ՀՀ նախագահին կից մարդու իրավունքների հանձնաժողովի, արտաքին գործերի, արդարադատության եւ սոցապահովության նախարարությունների հետ:

Հանդիպման ժամանակ Լիս Գրանդեն նշել է, որ ՄԱԿ-ի մարդու իրավունքներն առանցքային նշանակություն ունեն ոչ միայն Հայաստանում, այլեւ ամբողջ աշխարհում: Լիս Գրանդեն ուրախություն է հայտնել, որ մարդու իրավունքների պաշտպանի ինստիտուտի հզորացմանն ուղղված ծրագիր է սկսվում, եւ որ այդ ծրագիրը մշակվել է եւ կիրականացվի Ազգային ժողովի եւ Արթուր Բաղդասարյանի անմիջական մասնակցությամբ:

Ավելացնենք, որ նշված ծրագիրը 2004 թ. հունվարից կիրականացվի Նիդեռլանդների կառավարության օժանդակությամբ (216 հազար 850 ԱՄՆ դոլար), կտեւի մեկ տարի՝ մրցութային կարգով ձեւավորված հատուկ ԾԻԳ-ի կողմից:

Ա. Հ.

Դատավճիռ Տիգրան Նաղդալյանի սպանության գործով

2002 թ. դեկտեմբերի 28-ին Երեւանի Զաքիյան փողոցում գտնվող հայրական տանից դուրս գալիս սպանվել էր Հանրային հեռուստառադիոընկերության խորհրդի նախագահ, լրագրող Տիգրան Նաղդալյանը: Այսօր Կենտրոն եւ Նորք-Մարաշ ատյանների առաջին դատարանում կհրապարակվի այդ սպանության գործով դատավճիռը (դատավոր՝ Մարո Արամյան):

Հիշեցնենք, որ այս գործով ամբաստանվել էին Արմեն Սարգսյանը (որպես պատվիրատու), Ջոն Հարությունյանը, Հովհաննես Հարությունյանը, Գեղամ Շահբազյանը, Գրիգոր Պետրոսյանը, Ֆելիքս Առուստամյանը, Սամվել Աբրահամյանը, Սամվել Հարությունյանը, Լյովա Հարությունյանը, Խաչիկ Ահագինյանը, Նշան Մուրադյանը, Ռաֆիկ Մելքոնյանը եւ Արմեն Մանասյանը: Մեղադրող կողմն իր ճառում միջնորդել էր Արմեն Սարգսյանի եւ սպանության անմիջական կատարող Ջոն Հարությունյանի համար պատժաչափ սահմանել 15 տարի, Ֆելիքս Առուստամյանին՝ 12, Գեղամ Շահբազյանին՝ 11, Գրիգոր Պետրոսյանին եւ Հովհաննես Հարությունյանին՝ 7:

Նշված պատժաչափերը տուժողի իրավահաջորդ Կարինե Նաղդալյանը համարել էր ոչ բավարար, մեղմ: Իսկ ինչ վերաբերում է ամբաստանյալներին, ապա որպես կազմակերպիչ մեղադրվող Արմեն Սարգսյանը ներկայացված մեղադրանքում իրեն մեղավոր այդպես էլ չճանաչեց: Մյուս ամբաստանյալներից ոմանք զղջման խոսքեր ասացին՝ իրենց մեղավոր համարելով:

Ա. Հ.

ԽՈԶՈՒԿԻ ՀԱՄԱՃԱՐԱԿ

Լոռու մարզի որոշ տարածաշրջաններում դասերը հետաձգվել են եւս մեկ շաբաթով

Ինչպես հայտնի է, խոզուկի (պարոտիտ) հիվանդության պատճառով Լոռու մարզի Սպիտակի, Ստեփանավանի եւ Գուգարքի տարածաշրջաններում ու Վանաձոր քաղաքում անցած երկու շաբաթվա ընթացքում դպրոցներին հարկադիր արձակուրդ էր տրվել:

Թեեւ հիվանդության տարածումը նվազման միտում ունի, նոյեմբերի 15-ին Լոռու մարզպետարանում կայացած քննարկմանը որոշվեց եւս մեկ շաբաթով դադարեցնել դասերը նշված տարածաշրջանների դպրոցներում: Հիմնական պատճառն այն է, որ հիվանդության թաքնված շրջանը 21 օր է:

Քննարկմանը մասնակցում էին ՀՀ գլխավոր պետական սանիտարական բժիշկ Ա. Դավիդյանցը, ԱՆ պետական հիգիենիկ-հակահամաճարակային վարչության պետ Ա. Վանյանը, ԱՆ իմունականխարգելման ազգային ծրագրի ղեկավար Ս. Սուքիասյանը, Լոռու մարզպետ Հ. Քոչինյանը, փոխմարզպետ Ա. Քոչարյանը, մարզպետարանի առողջապահության եւ սոցիալական ապահովության ու կրթության, մշակույթի, երիտասարդության հարցերի եւ սպորտի վարչությունների պետերը:

Քննարկման ընթացքում Լոռու մարզպետին ներկայացվեցին համաճարակային իրավիճակը, հանրապետական մարմինների կողմից իրականացվող միջոցառումները եւ 2004 թ. մարզում իմունիզացիայի իրականացման նախապատրաստական փուլը:

Նշվեց, որ մարզում կա անհրաժեշտ քանակությամբ դեղամիջոց, եւ հիվանդության տարածման զրոյականացումից հետո կարելի է սկսել այդ գործընթացը:

Ա. Դավիդյանցը տեղեկացրեց նաեւ, որ շարունակվում են հիվանդության տարածման պատճառների ուսումնասիրությունները, քանզի վերջին 2,5 ամսում Լոռու մարզում գրանցվել է 550 հիվանդ երեխա:

ՄԱՆՎԵԼ ՄԽԻԹՅԱՆ

«Բարեգործ» եռամսյա պաշտոնաթերթի անդրանիկ թողարկումը

ԲԱՐԵԳՈՐԾ

«Գուրգեն Մելիքյանի՝ Քաշաթաղի բազմազավակ ընտանիքների» հիմնադրամի բարեսիրական գործունեությունն ուղղված է Հայաստանի եւ Լեռնային Ղարաբաղի բազմազավակ եւ կարիքավոր ընտանիքների օգնությանը, ինչպես նաեւ տաղանդավոր ուսանողների նյութական եւ բարոյական օժանդակությանը՝ գլխավոր խնդիր ունենալով Քաշաթաղի վերաբնակեցումը:

Բարեգործությունն իր մասին խոսել չի սիրում, գլխահակ ու լուռ իր գործն է անում: Զուր չէ, որ ժողովուրդն ասում է՝ լավություն արա, ջուրը գցի, մի տեղ դուրս կգա: Տարիներ շարունակ հիմնադրամն այդպես էլ գործել է՝ անշահախնդիր նվիրատուների եւ օգնությունների շնորհիվ:

Օրերս լույս տեսած հիմնադրամի «Բարեգործ» եռամսյա պաշտոնաթերթը կոչված է ոչ միայն լուսաբանելու հիմնադրամի գործունեությունը, այլեւ նպաստելու բարեգործության՝ որպես մշակույթի արմատավորմանն ու տարածմանը մեզանում: Թերթը յուրաքանչյուր նվիրատվության մասին կհրապարակի թվային տվյալներ, ինչպես նաեւ թղթակցություններ, այցելություններից տպավորություններ, հարցազրույցներ տեղի եւ դրսի բարերարների հետ՝ գունավոր լուսանկարներով, ինչը տեսնում ենք պաշտոնաթերթի առաջին համարում:

Իբրեւ մտահղացման սկիզբ բարեգործական այս նախաձեռնության ԵՊՀ արեւելագիտության ֆակուլտետի դեկան Գուրգեն Մելիքյանը հիշատակում է 1993 թ. մայիսի 18-ը, երբ Քաշաթաղի ազատագրմամբ Հայաստանի եւ Արցախի կապը հնարավոր դարձավ Բերձորով, ուստի եւ Քաշաթաղի վերաբնակեցումը ռազմավարական նշանակություն ունեցավ: Գուրգեն Մելիքյանը, որ այս բոլոր ձեռնարկների ոգին, կազմակերպիչն ու մասնակիցն է, հիշում է իր օգնությունն առաջին բազմազավակ ընտանիքին: Այժմ արդեն 87 ընտանիք բանկային համակարգի միջոցով կանոնավորապես դրամական օգնություն է ստանում, ինչը մեծապես նպաստել է այս շրջանում վերաբնակեցման քաղաքական խնդրին:

Գ. Մելիքյանի՝ Բերձորում իրականացրած ռազմավարական նշանակությամբ ծառատունկի քաղաքականությունը լուրջ «կենսագրություն» ունի: Բերձորում տարիներ շարունակ համալսարանի ուսանողների եւ դասախոսների ուժերով անցկացվող ծառատունկը (հիմնականում ընկուզենիների) հողին ու հայրենիքին տեր կանգնելու եւ դրա շարունակելիությունը խորհրդանշող իրողություն է: Մոնթե Մելքոնյանի անվան պուրակում ամեն նորատունկ ընկուզենի ռազմի դաշտում ընկած մի հայորդու հիշատակն է հավերժացնում: Եվ քանի որ կյանքի կանաչ ավիշը երեխաներն են, նրանց համար էլ Բերձորում խաղահրապարակ է պատրաստվում:

«Բարեգործն» իր անդրանիկ թողարկման մեջ իրավացիորեն պարտք է համարել հիշեցնելու հայ բարեսիրական կազմակերպությունների եւ անվանի հայ բարեգործների մասին՝ սկսած XVIII դ. Պոլսում եւ Զմյուռնիայում հիմնադրված ազգային, հետագայում բարերարների նվիրատվությամբ գործող հիվանդանոցներից, հայ առաջին նման միություններից, կազմակերպություններից, որոնց գործունեությունը հասարակության մեջ ձեւավորեց առանձին մշակույթ՝ նախադրյալներ հասունացնելով այնպիսի անհատ բարեգործների գործունեության համար, ինչպիսիք Հովհաննես Լազարյանը, Սամվել Մուրադյանը, Պողոս Նուպար-փաշան, Գալուստ Գյուլբենկյանը, Ալեքսանդր Մանթաշյանը, Ալեք Մանուկյանը, Մելգոնյան եղբայրները եւ այլք էին:

Նրանց բացած ճանապարհն այսօր էլ շարունակվում է: Քըրք Քըրքորյանի շնորհիվ Երեւանի փողոցներն ու հրապարակները, մշակութային օջախները, Հայաստանի կարեւոր մայրուղիները վերստին կյանքի են կոչվում: Բարերարների շնորհակալ գործի հետեւորդներից են նաեւ Գուրգեն Մելիքյանն ու իր համախոհները, իրենց կարողության սահմաններում:

ՄԵԼԱՆՅԱ ԲԱԴԱԼՅԱՆ

ԱԶԳ

Անդրադարձ

Ռոբերտ Մավիսակալեանի կորուստը

ՆՐՈՒԱՆԴ ԱԶԱՏԵԱՆ

Ռոբերտ Մավիսակալեանի անժամանակ մահով ոչ միայն կորսնցուց Հայաստանի զանգուածային լրատուութեան ասպարէզը, այլեւ բան մը պակսեցաւ բոլորիս կեանքէն: Հայկական հեռուստատեսութիւնը այլեւս նոյնը պիտի չըլլայ առանց Ռոբերտին, թէեւ իրմէ ճառագայթող լոյսը, իրմէ ժառանգուած պրոֆեսիոնալիզմը անպայման պիտի հարստացնեն զայն իբրեւ նուաճուած հարստութիւն:

Բնութիւնը օժտած էր զինք բոլոր արժանիքներով՝ դառնալու համար հեռուստատեսութեան միջազգային աստղ մը՝ տպաւորիչ անհատական ներկայութիւն, հաղորդական ձայն, իմացական հագուագիւտ տուեալներ, լրագրական եզակի հետաքրքրասիրութիւն, հոտառութիւն եւ անսահման բարութիւն:

Ան մանաւանդ գիտէր քաղաքական հարցերու էութեան թափանցել ու միեւնոյն ատեն հարցերը դիտել ու դատել դուրսէն, անջատուած կարենալ տալու համար առարկայական արժեւորումներ: Արժանիք մը, որ ոչ մէկ լրագրական դպրոցի մէջ կարելի է սորվիլ ու կիրարկել եթէ ենթական, այս պարագային մամուլի մարդը, բնականօրէն չունի այդ տուեալները եւ ունենալէն ետք ալ՝ չի գիտեր օգտագործել զանոնք:

Ռոբերտը առանց ճիգի, հեշտօրէն կը մտնէր իր թեմաներուն մէջ եւ գիտէր ամենէն բարդ հանգոյցները քակել մասնագիտօրէն եւ հասցնել հեռուստադիտողին, ունկնդիրներուն: Հեշտութիւն մը՝ զոր կարելի է միայն ձեռք բերել մասնագիտական հմտութեամբ:

Պիտի չմոռնամ երբեք վերջին հանդիպումս իրեն. կուսակցական ժողովի մը ընթացքին էր. ձեռնափայտին վրայ յենելով հազիւ կը կարողանար քաշկոտել իր հիւծող մարմինը, երբեմնի առինքնող ու տպաւորիչ գոյութիւնը: Ներսէն արդէն բան մը սկսած էր փլչիլ, երբ մօտեցայ իրեն եւ մտերմօրէն հարցուցի իր առողջութիւնը. ինք միեւնոյն ժպիտով, միեւնոյն հմայիչ նայուածքով ու մանաւանդ միեւնոյն պրոֆեսիոնալ անջատուածութեամբ տեղեկութիւններ տուաւ իր կացութեան մասին այնպէս ինչպէս մեկնաբանութիւն մը պիտի կատարէր հեռուստացոյցի պաստառէն որեւէ փաստի կամ քաղաքական հարցի մասին: Առանց մեղքնալու իր վրայ եւ առանց գութ հրաւիրել փորձելու իր վրայ: Ու ես բաժնուեցայ իրմէ միամտօրէն հաւատալով, թէ «ամէն ինչ լաւ կը լինի...», եւ ինք հեռացաւ ինծմէ իր ճակատագրապաշտ գոյութիւնը քաշկոտելէն:

Սակայն, կեանքի դասաւորումը մեզ դրաւ անխուսափելիին առջեւ եւ «ամէն ինչ լաւ չեղաւ», շիջեցաւ Ռոբերտի աստղը տարիքի մը, երբ այնքան շատ տալիք ունէր ան, իր տուածներէն անդին:

Ամերիկայի մէջ, եւ ընդհանրապէս Արեւմուտքի մէջ, Ռոբերտի մակարդակով հեռուստալրագրողներ, Ուոլթըր Քրոնքայթներ կամ Բեռնարդ Քալբեր համալսարանէ համալսարան եւ ամբիոնէ ամբիոն կը խլուին իրենց փորձառութիւնն ու իմացական պաշարը կիսելու համար նոր սերունդներու հետ, ասպարէզին ձգտող նոր տաղանդներու հետ: Ռոբերտը ժամանակ չունեցաւ ապրելու մամուլի մարդու այդ հանգրուանը, սակայն իր բովանդակ կեանքին եւ ասպարէզին ընթացքին լուսաստղ մը հանդիսանալով իր շառայլները թողուց իր ետին, լուսաւորելով նոր տաղանդներու կեանքի շաւիղը:

Զարմանալի անհատականութիւն մըն էր ան, գրեթէ տեսիլքի մարդ մը, որ ծնած ու դաստիարակուած ըլլալով խորհրդային ամբողջատիրական պայմաններուն տակ, ուր հեռաւոր չինովնիկներ ամէն բառի հարցի լուծումը, ամէն լրագրական վէճի ելքը, տակաւին չաւարտած, արդէն կը պարտադրէին մամուլի աշխատողներուն- Ռոբերտը գիտցաւ դառնալ նոր ժամանակներու հրապարակախօսն ու հրապարակագիրը, ոչ միայն ոգիով ու միտքով, այլեւ ասպարէզին պահանջած տեխնոլոգիական գիտութեան տիրապետումով: Ու զարմանալի չէր երբեք, որ երբ CNN-ի տնօրէնութիւնը հեղինակաւոր լրագրողներ կը հրաւիրէր նախկին խորհրդային Միութեան հանրապետութիւններէն Հայաստանէն բնականօրէն ընտրութիւնը կ'երթար Ռոբերտ Մավիսակալեանին:

CNN-ի ծրագիրը վերապատրաստման տարազին ներքեւ կը ներկայանար. չենք գիտեր թէ Ռոբերտը որքան կարիքն ունէր վերապատրաստման, մանաւանդ երբ այնքան լաւ կը տիրապետէր անգլերէնին եւ մամուլի ոճին, սակայն ան ճակատագրական հանգրուան դարձաւ, քաղաքական կարեւոր ազդակ մը Հայաստանի համար: Այդ շրջանին Ղարաբաղի հարցը Կովկասի եւ նախկին Խորհրդային Միութեան ամէնէն հրատապ խնդիրներէն մէկն էր եւ բնականօրէն ամէն կողմ իր տեսանկիւնէն կը մեկնաբանէր զայն, մանաւանդ այդ մեկնաբանութեանց համար անհակակշիռ եւ չգրաքննուած ամբիոն մը կը հանդիսանար CNN-ի շաբաթական այն ծրագիրը, որ ամէն երկրէ լրատուութիւններ կը հաղորդէր տեղւոյն կայաններուն կամ անհատ լրագրողներուն նախաձեռնութեամբ:

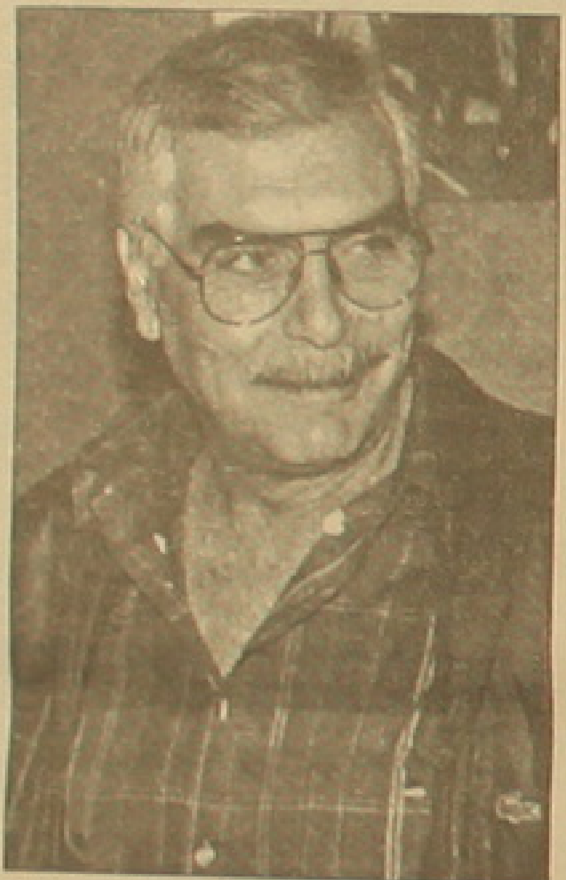

Ազերիները՝ քիչ մը անճարակ ձեւով եւ ոչ պրոֆեսիոնալ բովանդակութեամբ, սակայն թրքական կողմը աւելի տիրական ու կազմակերպուած ձեւով սկսան օգտագործել առիթը, Ղարաբաղի հարցը ներկայացնելով շրջուած պատկերով մը: Այդ օրերուն միայն Ռոբերտ Մավիսակալեանն էր, որ առանց կիրքի, առարկայական ներկայացումով հակադարձեց այդ արշաւին, պարզելով բուն էութիւնը խնդրին: Սակայն չենք գիտեր Հայաստանի մէջ ո՞ր դիւանակալը յանկարծ կտրեց Ռոբերտին ոտքերը, խզեց անոր ձայնը, որ թողելով Ղարաբաղի հարցը միջազգային մամուլին մէջ, նոյն ատեն ասպարէզը բաց ձգելով թրքական կողմին առջեւ:

Լրատուամիջոցներն ու դիւանագիտութիւնը իրար ամբողջացնող ազդակներ են: Այն կողմը, որ կը կորսնցնէ լրատուամիջոցներու պայքարը դժուար թէ կարենայ շահիլ դիւանագիտական բանակցութեանց սեղանին վրայ, մանաւանդ եթէ գերհզօր տեսութիւն մը չէ: Իսկ Հայաստան շատ հեռու է գերհզօր տեսութիւն մը ըլլալէ, եւ դժբախտաբար ան շատ տուժեց, որովհետեւ յաճախ կորսնցուց պայքարը միջազգային լրատուամիջոցներու հրապարակին վրայ:

Ռոբերտը շատ բան տուած էր Հայաստանի հեռուստատեսութեան – նոր ձայն, նոր շունչ եւ մանաւանդ նոր դիմագիծ: Սակայն դիտելով ովկիանոսի այս ափէն, միջազգային լրատուամիջոցներուն մէջ մնաց իբրեւ վատնուած ուժ մը... ոչ իր մեղքով, բնականաբար:

Անդին Վլադիմիր Պոզներ մը, Մոսկուայի հեռատեսիլէն այնքան լայն տարածեց իր թեւերը, որ աստղ մը դարձաւ Ամերիկայի ամէնէն փնտռուած հեռուստալրագրողներէն մէկը: Ռոբերտ չունէր անգամ Պոզների լեզուական նշմարելի թոթովութիւնը...:

Տակաւին շատ բան կարելի է ըսել Ռոբերտ Մավիսակալեանի մասին եւ արդէն ըսուեցաւ ալ, սակայն մէկ հանգամանք կարծէք թէ նշուեցաւ հարեւանցի կերպով:

Մամուլի եւ զանգուածային լրատուութեան այլ մարզերու մէջ գործող հրապարակագիրները կրնան համակրողն ըլլալ այս կամ այն գաղափարաբանութեան կամ կողմին, սակայն քիչ անգամ կը մտնեն կուսակցութեան մը շարքերէն ներս, որովհետեւ նման հաւասարմագրում մը կ'ենթադրէ լրագրողին անկախութեան կաշկանդում, եթէ ոչ կորուստը: Ասիկա ընդունուած երեւոյթ է. կրնայ ենթակային ասպարէզը սահմանափակել: Մավիսակալեան, գիտնալով հանդերձ այդ մտահոգիչ պարագան, որոշեց մտնել Հայաստանի Ռամկավար Ազատական կուսակցութեան շարքերը եւ առաջին օրէն տեղ գրաւեց ղեկավար դիրքերու վրայ:

Խիզախ քայլ մըն էր անոր ըրածը, որովհետեւ ան գիտակից էր իր զօրեղ անհատականութեան: Ան գիտէր թէ նախքան որ ուրիշներ կաղապարէին իր միտքերը եւ սահմանէին իր ըսելիքները՝ ինք ունէր մտաւորական ուժն ու հեղինակութիւնը հանրային կարծիք ստեղծելու եւ զանգուածներ առաջնորդելու: Իր այդ նախաձեռնութեամբ ան ոչ միայն արժեւորեց իր մէջ գաղափարական անձը, այլեւ նոյնքան գաղափարականը, որ չի կաշկանդեր մտաւորականին անհատականութիւնն ու միտքի ազատութիւնը:

Հայրենական մամուլն ու հեռուստատեսութիւնը հանգամանօրէն անդրադարձան Ռոբերտի անժամանակ կորուստին: Անոր կեանքի հմայիչ ժապաւէնը քանիցս հրամցուեցաւ պաստառի վրայ: Անոր ժպիտը դարձեալ թափանցեց հոգիներու մէջ եւ իր հաղորդական ձայնը շարունակեց արձագանգել յիշողութիւններու մէջ: Սփիւռքը անդրադարձաւ այնքանով, որ անդրադառնալ գիտէ լուրջ հարցերու եւ արժեւորել գիտէ դէմքերը:

Եթէ հրաշիք ինծ, յանկարծ Ռոբերտի դէմքը պարզուէր հեռուստացոյցի պաստառին վրայ, ծանուցանելու մահը... Նոյն ինքն Ռոբերտ Մավիսակալեանին, իր ինքնավստահ ու հանդարտ ձայնը պիտի գար համոզելու մեզ, թէ իրմէ անկախ բան մը պատահած է Հայաստանի մէջ, խզուած է կեանք մը, եւ թէ այդ կեանքէն մնացած հարուստ ժառանգութիւնը ոչ միայն կորուստ մը չէր, այլեւ մնայուն գոյութիւն մը, անկորնչելի արժէք մը: Նոյնիսկ փառաբանումը անցած կեանքի մը:

Այդպիսին էր Ռոբերտի հեղինակութիւնը, անմոռանալի ներկայութիւնը, իր մահուամբ մահը կոխելու աստիճան...:

Դետրոյթ, ԱՄՆ

www.azg.am

ԲԱՑ ՆԱՄԱԿ

Ի պաշտպանություն Մշակույթի հայկական ֆոնդի

ՀՀ նախագահին, ԱԺ նախագահին, ՀՀ վարչապետին

Մեզ հասած հավաստի տեղեկությունների համաձայն, հայաստանյան իշխանությունների թույլտվությամբ, ՀՀ արդարադատության նախարարության աջակցությամբ ՀՀ ԳԱ ակադեմիան Գրիգոր Լուսավորչի 15 հասցեում զբաղեցրած տարածքից վտարում է Մշակույթի հայկական ֆոնդին:

Մշակույթի հայկական ֆոնդն իր ստեղծման օրից մինչեւ այժմ եղել ու մնում է բազմադարյան հայ մշակույթի ավանդների պահպանության նվիրյալը, մերօրյա գրականության ու արվեստի զարգացման խրախուսողը, Հայաստանի ստեղծագործական միությունների լավագույն ու արժանապատիվ ներկայացուցիչների աշխատանքը համախմբողն ու արժեւորողը, «Մշակութային գարուն», «Մշակութային աշուն» փառատոների, բազմաթիվ ցուցահանդեսների, շնորհանդեսների կազմակերպիչը, ավագ, միջին ու երիտասարդ սերնդի ստեղծագործական համագործակցության նախաձեռնողը: Մշակույթի հայկական ֆոնդը բոլոր մուսաների հավաքատեղի է դարձել: Ֆոնդում կազմակերպված «Ծիր կաթին» գիտամշակութային միավորումը խթանում է գիտության եւ մշակույթի փոխշահավետ կապերի ստեղծումը: Մշակութային խորհրդարանն անդրադառնում է մեր հասարակական կյանքում տեղի ունեցող ամենատարբեր գործընթացների քննարկմանը, մեր ժողովրդի անցյալի, ներկայի ու ապագայի հիմնախնդիրներին, հողի, ջրի, բնապահպանության հարցերին, ցույց է տալիս մեր դժվար սոցիալ-տնտեսական կյանքից դուրս գալու ելքերը: Մեր անվանի գրողների, գեղանկարիչների, երաժիշտների, թատրոնի ու կինոյի գործիչների միջոցով բարձրացնում է հրատապ խնդիրներ, պատասխանում է օրախնդիր հարցերի՝ մշտապես մտահոգված լինելով մարդկության եւ մեր ազգի ճակատագրով:

Երեւի մեր ողջ հանրապետությունում դժվար թե գտնվի այնպիսի մի օջախ, որտեղ ժողովրդավարությունը հանդես գա այնքան ազատ, անկախ ու համարձակ հարցադրումներով, որքան Մշակույթի հայկական ֆոնդում: Սակայն պետական հովանավորություն չունեցող հասարակական կազմակերպությունը նյութապաշտական մեր օրերում տառացիորեն թալանվել է. սեփականաշնորհման վայրենի գործընթացներին զոհ են դարձել Պուշկինի 43 եւ Չաքյան 2 հասցեներում գտնվող նրա երկու գեղարվեստի սրահները: Ֆոնդը իր նախնական, կառավարության կողմից հատկացված Պուշկինի 28 հասցեի աշխատատարածքը փոխադարձ պայմանավորվածությամբ փոխանակել է «Ծիծեռնակ» ամսագրի աշխատատարածքի հետ եւ օրինական օրդերով իր գործունեությունն է ծավալել Գրիգոր Լուսավորչի 15 հասցեում: Շենքը, որ հետագայում կառավարության որոշմամբ հատկացվել է Գիտությունների ազգային ակադեմիային, ասես դիտմամբ կռվախնձոր է դարձել գիտական եւ մշակութային կազմակերպությունների միջեւ: Սկսած 1995 թվականից, ՀՀ ԳԱԱ-ն հալածանք ու հետապնդումներ է սկսել ՄՀՖ-ի դեմ եւ փորձել է նրան վտարել մի տարածքից, որի կարիքը ինքը չունի եւ որն իրեն է տրվել անօրինաբար: «Պարբերական» հրատարակչության այդ շենքի իրավահաջորդը լինելու իրավունքից զրկվել են նաեւ «Գարուն», «Աղբյուր» ամսագրերը, որոնց նույնպես սպառնում է շենքից վտարվելու ճակատագիրը: ՀՀ ԳԱ ակադեմիան նրա համար չէ, որ գիտական հիմնահարցերը թողած խանգարի, բարոյապես ընկճի եւ իրավական ճնշումներով խաթարի կենսունակ եւ ազգանվեր գործունեություն ծավալած ՄՀՖ-ի աշխատանքը: Մինչեւ դատավարությունը ՄՀՖ-ի աշխատակիցների կողպեքները կոտրելով արդեն ներս էին խուժել արդարադատության նախարարության պետական ռեգիստրի աշխատակիցները՝ որեւէ փաստաթուղթ չներկայացնելով ֆոնդի ղեկավարությանը: Չնայած այս ամենին, ֆոնդը շարունակում է իր ակտիվ գործունեությունը ի հեճուկս հայ մշակույթի տարածքները ապօրինաբար գրավող ու զբաղեցնող նյութապաշտական ուժերի, որոնք ոչ թե մեր անկախ ու ազատ երկրի բարոյահոգեբանական առողջ մթնոլորտն են ուզում, մեր պետականության ամրապնդումը, այլ անօրեն ու անբարո դատավարություններով իրավական անօրինական քայլեր են ստեղծում առողջ ազգային ուժերին շարքից հանելու համար: Կարծում ենք, որ նման հանցավոր գործելակերպ սանձողը պիտի լինեն մեր պետական իշխանությունները՝ ի պաշտպանություն մեր մշակույթի:

Մշակույթի հայկական ֆոնդը կարիք ունի ավելի լավ ու սրտացավ վերաբերմունքի, գեղարվեստի սրահների, մշակութային այլ տարածքների, ինչպես նաեւ բարոյական ու նյութական աջակցության, որի կազմակերպիչն ու իրականացնողը առաջին հերթին պետք է լինի հայոց նորանկախ պետությունը:

Ձեզ գրելով հավատում ենք բանականության ու բարոյականության հաղթանակին՝ ի շահ մեր ժողովրդի ու մշակույթի:

ԼԵՎՈՆ ԱՆԱՆՅԱՆ՝ ՀԳՄ նախագահ, ԵՐՎԱՆԴ ՂԱԶԱՆՉՅԱՆ՝ ՀԹԳՄ նախագահ, ԱՍՏՂԻԿ ԳԵՎՈՐԳՅԱՆ՝ ՀԺՄ նախագահ, ՄԿՐՏԻՉ ՄԻՆԱՍՅԱՆ՝ ՀՆՄ նախագահ, ԷԴՎԱՐԴ ԻՍԱԲԵԿՅԱՆ, ԱՐՄԻՆԵ ԿԱԼԵՆՑ, ԱՆԱՀԻՏ ՍԱՀԻՆՅԱՆ, ՌՈՒԲԵՆ ԱԴԱԼՅԱՆ, ՊԵՐՃ ԶԵՅԹՈՒՆՑՅԱՆ, ՇԱՎԻՂ ԳՐԻԳՈՐՅԱՆ, ՆՈՐԱՅՐ ԱԴԱԼՅԱՆ, ԱՐՍԵՆ ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ, ՀԵՆՐԻԿ ԷԴՈՅԱՆ, ՍԱՐՈ ՍԱՐՈՒԽԱՆՅԱՆ, ՎԱՀՐԱՄ ԲԱԲԱՅԱՆ, ՀՈՎԻԿ ՀՈՎԵՅԱՆ, ԿԱՐԻՆԵ ԽՈԴԻԿՅԱՆ, ՀՈՎՀԱՆՆԵՍ ԳՐԻԳՈՐՅԱՆ, ԽՈՐԵՆ ՊԱԼՅԱՆ, ՄԵՏԱՔՍԵ, ԱԼԲԵՐՏ ՆԱԼԲԱՆԴՅԱՆ, ԱԲԳԱՐ ԱՓԻՆՅԱՆ, ՖԵԼԻՔՍ ՄԵԼՈՅԱՆ, ԿԱՌԼՈՍ ԵՂԻԱԶԱՐՅԱՆ, ՍԱՍՈՒՆ ԳՐԻԳՈՐՅԱՆ, ՀԱՄԼԵՏ ԿԱՐՃԻԿՅԱՆ եւ այլք՝ ավելի քան 100 ստորագրություն:

12. 11. 2003 թ

ԱԶԳ

Միջազգային

Ո՞վ էին ձեռնտու Ստամբուլի պայթյունները

Նոյեմբերի 15-ի առավոտյան, երբ Թուրքիայի վարչապետ Ռեջեփ Թայիփ Էրդողանը «Հյուսիսային Կիպրոսի թուրքական հանրապետության» 20-ամյակի հանդիսություններին մասնակցելու համար ուղեւորվում է Կիպրոս, Ստամբուլի Բերա թաղամասում Նեւե Շալոմ եւ Բեթ Իսրայել սինագոգների առջեւ պայթեց 2 բեռնատար: Պայթյունները տեղի ունեցան միաժամանակ, որոնց հետեւանքով սպանվեց 23 մարդ, 303-ը վիրավորվեցին: Պայթյուններից տուժեցին սինագոգները, լուրջ ավերածությունների ենթարկվեցին սինագոգների հարեւանությամբ գտնվող շենքերը:

Թուրքական հանրային հեռուստատեսության 2-րդ ալիքն իսկույն արձագանքեց միջադեպերին: Դրան միացան CNN-ը, ապա եւ «Եվրոնյուզը»: Հատկանշական է, որ երբ նախորդները զերծ էին մնում ահաբեկչությունների կազմակերպման մասին որեւէ մեկնաբանությունից, «Եվրոնյուզը» շտապեց դրանք պայմանավորել «Ալ Ղաիդայով» ընդ որում վկայակոչելով թուրքական ոստիկանությանը, թե իբր նա է այդպես կարծում: Մինչդեռ Թուրքիայի ներքին գործերի նախարար Աբդուլքադիր Աքսուն, իբրեւ ոստիկանապետ, պատասխանելով ահաբեկչություններին «Ալ Ղաիդայի» առնչության մասին թուրքական կենտրոնական թերթերի հարցերին, միանշանակ ասել էր. «Ահաբեկչությունների հետ «Ալ Ղաիդայի» առնչությունը հաստատող որեւէ փաստ չունենք: Ահաբեկիչների ինքնությունը հայտնի չէ, առայժմ որեւէ կազմակերպության անուն տալ չենք կարող»:

Ներքին գործերի նախարարին հետեւեց Թուրքիայի ազգային մեծ ժողովի՝ Մեջլիսի նախագահ Բյուլենթ Արընչը: Նա նույնպես չհաստատեց միջադեպին «Ալ Ղաիդայի» առնչությունը: Ավելին՝ նախազգուշացրեց առնչության մասին դրական պատասխան ակնկալող լրագրողներին, ասելով. «Կանխակալ մի եղեք, պետք է սպասել»:

Այլ կերպ՝ սինագոգների առջեւ կատարված ահաբեկչությունն «Ալ Ղաիդայի» հետ պայմանավորելու եւ պայմանավորումը, բացի Թուրքիայի ներքին գործերի նախարարի, նաեւ Մեջլիսի նախագահի խոսքերով հիմնավորելու թուրք եւ օտարերկրյա լրագրողների փորձերը նույնպես ապարդյուն անցան: Սակայն դա չխանգարեց, որ «Հյուրիեթը», «Միլիեթը», «Սաբահը», «Ռադիկալը», «Փոստան» կիրակնօրյա համարներում «Ալ Ղաիդային» ճանաչեն սինագոգների առջեւ կատարված պայթյունների պատասխանատու:

Մինչ թուրքական իշխանությունները զերծ էին մնում ահաբեկչության կազմակերպիչների ինքնության մասին մեկնաբանություններից, նույն օրը Լոնդոնում հրատարակվող «Ալ Կուդս ալ Արաբի» թերթը տարածեց մի հաղորդագրություն, ըստ որի «Ալ Ղաիդան» էլեկտրոնային փոստով խմբագրություն էր դիմել եւ ստանձնել պայթյունների պատասխանատվությունը: Սակայն արաբական այս թերթի հաղորդագրության հավաստիությունն էլ հերքեց Թուրքիայի վարչապետ Ռեջեփ Թայիփ Էրդողանը՝ ընդգծելով, որ «Ալ Ղաիդայի» պատասխանատուների ճշտումը «հետախուզական կառույցների խնդիրն է, ճշտելուց հետո ներքին գործերի նախարարը հայտարարություն կանի, առայժմ հայտնի չէ, թե ահաբեկչությունն ո՞վ է կազմակերպել»:

Եթե որեւէ երկրում ահաբեկչություն է կատարվում, այն էլ այնպիսի միջազգային հնչեղության, ինչպիսին է Ստամբուլում սինագոգների առջեւ կատարվածը, եւ այդ երկրի ղեկավարությունը նպատակահարմար է գտնում անարձագանք թողնել դրա այս կամ այն միջազգային ահաբեկչության հետ պայմանավորման փորձերը, ուրեմն միջադեպի բացահայտումն անհամեմատ բարդ է, քան լրատվամիջոցներն են ներկայացնում: Թեեւ պայթյունների «Ալ Ղաիդայի» հետ պայմանավորումն ինքնաբերաբար լուծում է կազմակերպիչների բացահայտման հարցը, այդ դեպքում էլ իշխանություններն են կանգնում հարցականների առջեւ:

Որո՞նք են դրանք: Չափազանց բարդ է նաեւ այս հարցի պատասխանը: Պարզապես ասենք, որ ահաբեկչական յուրաքանչյուր գործողություն որոշակի նպատակ է հետապնդում: Իսկ սինագոգների պայթյուններն «Ալ Ղաիդային» վերագրելն ահաբեկչությունը միանգամայն դարձնում է աննպատակ: Եթե պայթյունները նույնիսկ պատահական համարենք, ապա չենք կարող պատահականությամբ բացատրել մահապարտների բեռնատարները սինագոգների վրա քշելու փոխարեն դրանց մոտ պայթեցնելու գործելակերպը, որն անհամեմատ մեծ զոհեր խլեց թուրք մահմեդականներից, քան հրեաներից:

Չեն կարող նաեւ պատահական լինել միջադեպերի վայրում նկարահանումների իսկույն արգելումը, սինագոգների տեսագրության բացառումը, սինագոգներին հարող փողոցների փակումն ու բնակիչների անհապաղ դուրսբերումը, որոնց, երեկվա տվյալներով, դեռեւս չէր թույլատրվում վերադառնալ իրենց բնակարանները, Իսրայելից Ստամբուլ ժամանած «Զակա» ջոկատին այդ փողոցներ մուտքի արտոնություն չտալը եւ վերջապես՝ ահաբեկիչների մինչ այդ Չեչնիայում գործելու հանգամանքն ու պայթուցիկների նմանությունը Մոսկվայում եւ ռուսական այլ քաղաքներում բնակարանների պայթեցման համար օգտագործված նյութին: Սակայն սրանք մասնավոր հարցեր են, առանձնակի մոտեցում են պահանջում:

ՀԱԿՈԲ ՉԱՔՐՅԱՆ

ԳՐԱՎՄԱՆ ՈՒԺԵՐ

Իրաքի օկուպացումը վերջ կգտնի 2004 թ. կեսերին

ԱՄՆ-ը համաձայն է զորքերի վերահսկողությունը հանձնել ՄԱԿ-ին

Իրաքի անգլո-ամերիկյան օկուպացումը կավարտվի 2004 թ. հունիսի 30-ին, բայց ամերիկյան ուժերը եւ դաշնակիցներն այնտեղ կմնան, մինչեւ երկրում ապահովություն հաստատվի: Այդ մասին Բաղդադում հայտարարել է ամերիկյան վարչակազմի ղեկավար Փոլ Բրեմերը: Ֆրանսպրես գործակալությունն ընդգծում է, որ տվյալ հայտարարությունից առաջ՝ շաբաթ օրն Իրաքում երկու ուղղաթիռների բախման հետեւանքով ամերիկացի 17 զինվորներ էին զոհվել:

Բրեմերի խոսքերով, իշխանությունը 2004 թ. ընտրվելիք իրաքյան կառավարությանը կփոխանցվի Իրաքում ստեղծվող ժամանակավոր սահմանադրության հիման վրա: Ամերիկացիներն օգնելու են Իրաքում 2005 թ. ընտրությունների անցկացմանը: Միաժամանակ Բրեմերը հայտարարել է, թե իրաքցիների պարտիզանական շարժումը «ռազմավարական վտանգ չի ներկայացնում» կոալիցիոն ուժերի համար:

Իր հերթին ԱՄՆ նախագահ Ջորջ Բուշը լրագրողներին ասել է, թե Իրաքում «քաղաքական գործընթացը շարունակվելու է», եւ որ ինքը գոհ է Բաղդադում իշխանության փոխանցման ժամանակացույցից:

Միաժամանակ Եվրամիության արտաքին քաղաքական գերատեսչության ղեկավար Խավիեր Սոլանան բրիտանական «Ինդիփենդենտ» թերթին տված հարցազրույցում հայտնել է, որ ԱՄՆ-ը համաձայնել է Իրաքում կոալիցիոն զորքերի վերահսկողությունը հանձնել ՄԱԿ-ին: «Միացյալ Նահանգներն ունի դժվարություններ, ուստի նրան հարկավոր է օգնություն... Ներկայումս գրեթե ամենքը համաձայն են, որ Իրաքում իշխանության փոխանցումը պետք է արագացվի: Ես կասեի, որքան արագ լինի, այնքան լավ», ընդգծել է Սոլանան:

Ֆրանսիան, սակայն, տվյալ գործընթացը համարում է բավական դանդաղ: Արտգործնախարար Դոմինիկ դը Վիլպենը «Կրուա» թերթին տված հարցազրույցում հայտարարել է. «Հարկավոր է ավելի արագ շարժվել: Այժմ իրավիճակը հույժ անհետաձգելի է»: Վիլպենն առաջարկում է Իրաքում շուտ ստեղծել «ներկայացուցչական ժողով, որը կընտրեր 15 անդամանոց անցումային կառավարություն»:

Ամիսներ առաջ ամերիկացիները պնդում էին, որ Իրաքում նախ հարկավոր է ընդունել սահմանադրություն, ապա միայն անցկացնել կառավարության եւ խորհրդարանի ընտրություններ: Բայց վերջերս նրանք եզրակացրել են, որ չի կարելի հապաղել ժամանակավոր կառավարության կազմավորման հարցում:

Սադդամ Հուսեյնը շնորհավորել եւ զորակոչել է իրաքցիներին

Ամերիկյան ուղղաթիռների բախումից՝ 17 զոհ

Արաբական «Ալ Արաբիա» հեռուստաընկերության եթերում կիրակի օրը հնչել է Իրաքի նախկին նախագահ Սադդամ Հուսեյնի ձայնը: Նրա խոսքերով, ԱՄՆ-ը եւ նրա դաշնակիցները սխալ են գնահատել Իրաքի օկուպացման դժվարությունները, եւ իրաքցիները կպայքարեն նրանց «չար դիտավորությունների» դեմ: Ասոշիեյթեդ պրես գործակալության տվյալներով, գրեթե հավաստի է, որ հեռարձակված ելույթում հնչել է հենց Սադդամ Հուսեյնի ձայնը, թեեւ այն սովորականից փոքր-ինչ ավելի խռպոտ է եղել:

Իրաքցիներին դիմելով, Հուսեյնը նրանց շնորհավորել է մահմեդականների սրբազան ամիս ռամադանի առթիվ եւ նշել, որ «չարագործները չեն կարողանա օկուպացնել եւ գաղութացնել Իրաքը»: Հուսեյնի խոսքերով, ամերիկացիները «ենթադրել են, թե Իրաք են գնում զբոսախնջույքի, եւ ուրիշներին էլ առաջարկել են նույնն անել», բայց չարաչար սխալվել են:

Միաժամանակ Ֆրանսպրեսը հաղորդում է, որ Իրաքի հյուսիսում՝ Մոսուլ քաղաքում ամերիկյան երկու ուղղաթիռների բախման հետեւանքով զոհվել են 17 զինծառայողներ, մեկը համարվում է անհետ կորած, հինգն էլ վիրավորվել են: Այդ խոշոր աղետը տեղի է ունեցել շաբաթ երեկոյան: Ականատեսները պատմել են, որ ուղղաթիռներից մեկը խոցվել է արձակված հրթիռից: Տեղացիներից մեկի խոսքերով, բոցավառված ուղղաթիռը բարձրացել է եւ բախվել երկրորդ ուղղաթիռին: Երկուսում էլ եղել են ամերիկյան 101-րդ դեսանտային դիվիզիայի զինծառայողներ: ԱՄՆ զինվորական հրամանատարության ներկայացուցիչներն առայժմ չեն մեկնաբանել միջադեպը՝ նշելով, թե դրա «պատճառը պարզվում է»:

BBC-ն հիշեցնում է, որ 5 օր առաջ Բաղդադից արեւմուտք խփվել էր ամերիկյան մեկ ուրիշ ուղղաթիռ: Այն ժամանակ զոհվել էր 16 զինվոր: Վերջին մեկ ամսում Իրաքում ամերիկյան 5 ուղղաթիռ է ջախջախվել՝ 36 զինծառայողի մահվան պատճառ դառնալով:

Պ. Ռ.

Չինաստանի մեծ ցատկը դեպի... վերեւ

Հոկտեմբերի 15-ին ՉԺՀ հյուսիս-արեւմուտքում գտնվող Գանսուի նահանգի Գոբի անապատում գտնվող տիեզերակայանից հաջողությամբ արձակվեց «Շենչժոու-5» տիեզերանավը՝ տանելով 38-ամյա փոխգնդապետ Յան Լիվեյին, որը, 21 ժամ մնալով բաց տարածությունում, 14 պտույտ գործեց երկրագնդի շուրջ: Դրանով Չինաստանը դարձավ երրորդ երկիրը Ռուսաստանից եւ ԱՄՆ-ից հետո, որ մարդ ուղարկվեց տիեզերք: «Չինաստանի ոստյունը դեպի վերեւ արտաքին աշխարհը տպավորելուց ավելի ներքին դժգոհություններից ուշադրությունը շեղելու նպատակ է հետապնդում», գրում է լոնդոնյան «Էկոնոմիստ» պարբերականը հոկտեմբերի 18-24-ի համարում, հիշեցնելով, որ եթե այդ նպատակով է ծախսվելու հիմնականում Ճապոնիայից Չինաստանի ստացած 1,8 միլիարդ դոլարի արտասահմանյան օգնությունը, ապա այն կարելի է դադարեցնել: Չինաստանի հետագա հզորացումից սարսա՞փը, թե՞ նախանձն է պատելու արեւմտյան որոշ պետությունների եւ նրանց ղեկավարներին:

Երկիրը նոր հերոս ունի եւ իշխող կոմունիստական կուսակցությունը՝ հպարտության նոր զգացում: Արագընթաց սոցիալ-տնտեսական փոփոխությունների այս ժամանակներում իրենց դիրքերն ամրապնդելով զբաղված չինացի ղեկավարների համար հաջողությամբ իրականացված տիեզերական այս առաքելությունը երկնքից ընկած մանանա է. նրանք կարեւոր քաղաքական ձեռքբերումներ են ակնկալում դրանից: Արձակումը հետեւեց կենտկոմի հերթական պլենումին, որը նպատակ ուներ բարելավելու երկրի տնտեսական եւ քաղաքական դրությունը: Հոկտեմբերի 14-ին ավարտված պլենումը առաջինն էր մարտ ամսին սկսված երկրի ղեկավարության փոփոխություններից հետո: Մինչ պաշտոնական մամուլը կողջուներ պլենումի հաջող ավարտը, Հու Ցզինտաոն՝ երկրի նոր նախագահն ու կուսակցության ղեկավարն արդեն իսկ Պեկինից 1.600 կմ հեռու գտնվող տիեզերակայանում էր՝ տիեզերանավի թռիչքի հրամանը տալու: Տիեզերքի նվաճման ասպարեզում երկրի գաղտնի, զինհսկողության տակ գտնվող ծրագիրը եւ դրա հետ կապված ազգայնական զգացմունքները բազմապատկելու Չինաստանի ղեկավարների ձգտումները երեւի դուր չգան օտարներին: Իշխանամետ թերթերը տիեզերանավ արձակելն ու միջուկային զենք արտադրելու երկրի հնարավորությունը հզոր իշխանության խորհրդանիշ են համարում: Բայց Հուն չի ցանկանում, որ Չինաստանն անամոթաբար պարծենա միջազգային թատրաբեմում: Ինչպես իր նախորդի, նրա հիմնական նպատակը երկիրը միասնական եւ կուսակցությունը իշխանության ղեկին պահելն է:

Չինաստանի ղեկավարները «Շենչժոուի» ծրագիրը սկսեցին 1992-ին՝ փորձելով պահպանել իրենց դիրքերը Խորհրդային Միության փլուզումից հետո: Մեկ տասնամյակի տնտեսական արագ աճի պայմաններում, նրանք, անշուշտ, առավել ինքնավստահ են զգում: Սակայն նրանց դեռեւս մտահոգում է երկրի սոցիալական վիճակն ու իրենց քաղաքական կայունությունը: Տնտեսական բարեփոխումները մեծապես կենսունակ են դարձել երկրի շատ քաղաքներ: Սակայն դա միաժամանակ զգալիորեն սրել է ոչ միայն քաղաքների եւ գյուղերի, այլեւ բարգավաճ ծովեզրյա եւ հետամնաց խորքային շրջանների հակասությունները: Հուն, անշուշտ, փորձում է դիմագրավել դրանց: Կենտկոմի համաժողովը հիմնականում անդրադարձավ այդ խնդիրներին, որոնք նպատակաուղղված էին ոչ թե երկրի վարկը բարձրացնելուն արտասահմանում, այլ հոգալու հասարակ մարդկանց սոցիալական կարիքները: Եվ հենց այս վերջիններին պետք է ոգեւորեր կուսակցության անդամ Յան Լիվեյի հերոսական թռիչքը: Կենտրոնական կոմիտեն առաջ քաշեց քաղաքի եւ գյուղի տարբերությունների նվազման, առավել ապահով սոցիալական համակարգի ստեղծման եւ պետական ու մասնավոր ֆիրմաների հանդեպ հավասար վերաբերմունք դրսեւորելու գաղափարները: Համագումարը նույնպես ուշադրությունը բեւեռեց քաղաքների մեծացման տեմպերի արագացմանը, որպեսզի հնարավորություն ստեղծվի գյուղական վայրերի 300 միլիոն բնակչությանն ապահովել աշխատանքով:

Սակայն կուսակցության շատ ղեկավար անդամներ կարծում են, որ երկրի քաղաքական համակարգը կարիք ունի լուրջ եւ անմիջական վերանայման՝ կանխելու կաշառակերության ամրապնդումը եւ ոչ-արհեստավարժ կադրերի հոսքը: Պրն Հուն մտահոգված է այդ կոչերից շատերի հանդգնությամբ: Նա ուղիներ է որոնում մի փոքր մեղմելու փոփոխությունների ակնկալիքները: Առայժմ կառավարության 1992-ին որդեգրած առաջնահերթ խնդիրը մնում է շուկայական եւ ոչ թե քաղաքական հարաբերությունների զարգացումը:

«Շենչժոուի» հաջողությունը միաժամանակ կնպաստի, որ 2008-ին օլիմպիական խաղերն անցկացվեն Չինաստանում, եւ որ վերջինս ընդունվի Համաշխարհային առեւտրական կազմակերպության շարքերը:

Այնուամենայնիվ, ինչքան էլ հաջողությունները նպաստեն Չինաստանին հզոր պետություն ճանաչելու ձգտումներին (հատկապես Ամերիկայի կողմից), դրանք նշանակալիորեն չեն փոխում այդ երկրի համեմատաբար պասսիվ վերաբերմունքը միջազգային իրադարձությունների հանդեպ եւ նրա պրագմատիկ մոտեցումն արտաքին հարաբերություններին:

Ազգային հպարտության վերազարթոնքը գուցե օգնի Չինաստանի ղեկավարներին՝ շեղելու մարդկանց ուշադրությունն իրենց անհաջողություններից, բայց իրենք էլ շատ լավ գիտակցում են, որ չափազանց վտանգավոր է արթնացնել հայրենասիրական վառ հույզեր, որոնք հետագայում կարող են չարդարացվել:

ԱԶԳ

Մշակույթ

«… Ճակատագիրը դաժան մի առանձնաշնորհումով կենդանի էր թողել բանաստեղծների բնաջնջված տոհմի բազմատանջին՝ Վահան Թէքէյանին՝ այդ անսահման կորուստների սուգը կրելու եւ միեւնույն ժամանակ բնաջնջված տոհմի կենսունակությունը շարունակելու, անկյալ ժողովրդին ապրելու կորով ներշնչելու դժվարին առաքելությունը:

Վահան Թէքէյանը հայ բանաստեղծների ամենաազնիվ փաղանգներից է:

…Եվ միակն էր այն մեծերի մեջ, որ բնական անցավ կյանքի երկնքով եւ դանդաղ ու վեհաշուք իջավ դեպի մայրամուտ: 30 տարի շարունակ Թէքէյանն իր ուսերի վրա տարավ սփյուռքահայ գրականության նահատակի փառքն ու պատասխանատվությունը: Եվ այս պարտավորեցնող բեռից ավելի եւս տոկուն դարձավ բանաստեղծի ոգին, մտածումն՝ ավելի սրած, եզրահանգումներն՝ ավելի իրատես»:

Սա մի հատված էր Գիտությունն-

կուսն էլ մահվան, ցնորքի ու երազանքի երգիչներ են եղել: Թէքէյանի «Կանձրեւէ տղաս» բանաստեղծության ներքին տրամադրության հարազատությունը Տերյանի աշնաներգությանը, օրվա պահերի բանաստեղծականացումը երկուսի ստեղծագործություններում, Տերյանի ցնորքի աղջիկը եւ Թէքէյանի ցնորքի կինը գրական այդ առնչությունների վկայություններ են:

Աշխարհին հաճախ դժվարորեն բացվող թէքէյանական ներքին տարածքների բնակիչը՝ մարդը, նրա բանաստեղծական ապրումների կրողն էր, անշուշտ: Թէքէյան-մարդերգակին էր նվիրված երիտասարդ գրականագետ Լիլիթ Սեյրանյանի ելույթը:

Թէքէյանը համարվել է աստվածապաշտ բանաստեղծ: Դրան անխոս նպաստել է իր մեկուսի, ներանձնական կյանքը՝ հակված միստիկ տրամադրությունների: Հոգու երկվությունը փարատելու համար բանաստեղծները հաճախ են ի խորոց սրտի խոսք ասում Աստծուն: Այսպես էլ Թէքէյան-

դաւաճանութիւնը», Թէքէյանը գրքի առաջին գրախոսողներից մեկը եղավ՝ փաստելով գրողի անուրանալի տաղանդը:

Թէքէյան-Շահնուր կապն ընդհատվում է պատերազմական տարիներին, երբ Թէքէյանի առողջությունն էլ գնալով վատանում էր:

Երբ 1945-ի ապրիլի 3-ին Շահնուրը տեղափոխվում է Ֆրանսիայի հարավ-արեւմուտք եւ, դատապարտված անկողնային բուժման, ապաստանում տեղի առողջարաններից մեկում, ուղիղ 1 օր անց՝ ապրիլի 4-ին մեկամսյա հիվանդանոցային բուժումից իր բնակարան փոխադրված Թէքէյանը վախճանվում է: Հայտնի չէ, արդյոք Շահնուրը տեղեկացե՞լ էր այդ լուրին, թե՞ ոչ, միայն 25 տարի անց՝ 1959 թ., երբ սկսվում է Շահնուրյան վերադարձը գրականություն, Թէքէյանի նկատմամբ «սիրո անբեկած կրակը բորբոքվում է», արտահայտվում «Բաց տոմար», «Կրակը կողքիս» գրքերում, որտեղ Շահնուրն անդրադառնում է իր բարեկամի՝ սա-

Վ. Թէքէյան-125-ամյակ

Քնարերգուն, «աշխարհական մենակյացը», հասարակական գործիչը

րի ազգային ակադեմիայի նիստերի դահլիճում Թէքէյանի ծննդյան 125-ամյակին նվիրված գիտաժողովի ժամանակ բանաստեղծուհի Սիլվա Կապուտիկյանի ելույթից:

Գիտաժողովն ուրբաթ օրն էր, ինչի մասին «Ազգն» արդեն ծանուցել է, այժմ քիչ ավելի հանգամանորեն Վահան Թէքէյան հասարակական գործչի եւ բանաստեղծի մասին՝ գիտաժողովին մասնակից գրականագետների եւ գրողների հայացքով:

Թէքէյանի քնարական հերոսի ծննդաբանության մասին զեկուցման մեջ գրականագետ Վլադիմիր Կիրակոսյանն անդրադարձավ XX դարասկզբի արեւմտահայ բանաստեղծության մեջ ծեւավորված երկու հոսանքներին՝ Ինտրա-Թէքէյան-Մեծարենց- Սիամանթո-Վարուժան-Ռ. Սեւակ, որոնք, արեւմտահայ հասարակական եւ գաղափարական կյանքի ընդհանուր նախադրյալներով հանդերձ, անհարիր էին ստեղծագործական դաշտում: Թէքէյանի բանաստեղծական աշխարհի իրական-անիրականի սահմանագծերում բնակվող քնարական հերոսը մեկուսի, փակ տարածության մեջ է՝ աշխարհից, սակայն, ոչ սեփական եսից ազատագրվելու ծիգով, հոգեւոր կենսագրության երկարատեւ այլակերպումների մեջ, սակայն առանց հոգեկերտվածքի փոփոխության: Այդ քնարական հերոսն իր մկրտությունը ստացել է երազողների սերնդի մթնոլորտում, «մտքի եւ զգացմունքի կանոնազանց ազատության մեջ», ամեն պարագայում աշխարհն իր հոգու պատուհանից դիտարկելիս, վեր՝ անցողիկ առօրյայի իրականությունից, ապրելու եւ երազելու երկվությամբ:

1914 թ. Պոլսում տպագրված եւ 1919 թ. Փարիզում լույս տեսած «Կէս գիշերէն մինչեւ արշալոյս» ժողովածուն, ըստ գրականագետ, ԵՊՀ բանասիրական ֆակուլտետի դեկան Արծրուն Ավագյանի, նախաեղեռնյան եւ հետեղեռնյան հայ կյանքի ապրումների ու տրամադրությունների խտացում է, որ իրենով բնութագրում է մի ողջ սերնդի անցած ոգեղեն որոնումները: «Վերհուշը, խոհը, տեսիլը ժողովածուի առանցքը կազմող միջոցներ են, որոնց համադրությամբ բանաստեղծը կերտում է պատկերներ, ստեղծում երազի ու իրականության միասնական աշխարհ, որ մի դեպքում մեզ է ներկայանում որպես կյանքի լուսավոր զգացում ու զգայուն իրավիճակ, մի այլ դեպքում՝ որպես աշխարհը խեղող դաժանությունների սահմռկեցուցիչ պատկերներ»: Իր ստեղծագործություններով, ինչպես վկայեց Ա. Ավագյանը, Թէքէյանն ազգային համախմբման առաջին ջատագովը եղավ, գեղարվեստական պատկերի հիմքում դրեց տարագրության պատճառած մորմոքները, «որբացած հայ տղոց» կյանքի դառնությունները:

Վահան Թէքէյան-Վահան Տերյան գրական առնչություններին անդրադարձավ ԳԱԱ գրականության ինստիտուտի տնօրեն Ազատ Եղիազարյանը: Որպես ներաշխարհային պոետներ եր-

«մենակյաց աշխարհականն» է իր հոգին բացում Բարձրյալի առաջ: Այս տեսանկյունից դիտարկեց Թէքէյանին բեյրութցի գրող, հրատարակիչ Արամ Սեփեթճյանը:

Վ. Թէքէյան-աշխարհական եւ Շ. Շահնուր-գաղափարական մենակյացների հոգեւոր մտերմության մասին էր գրականագետ Վազգեն Գաբրիելյանի ուշագրավ զեկուցումը:

Իր գրական-մշակութային գործունեության դեռեւս առաջին շրջանից սկսած Վ. Թէքէյանը մշտապես ուշադիր է եղել երիտասարդ գրողների նկատմամբ, եւ հատկապես՝ Շահան Շահնուրի: Պերպերյան վարժարանի սանն առաջին գրական մրցանակով արժանանում է Թէքէյանի խրախուսական վերաբերմունքին: Նրանց միջեւ խորը եւ երկարատեւ մտերմությունը սկսվում է 1929 թ.-ից՝ «Յառաջ» թերթում Շահնուրի «Նահանջը առանց երգի» ստեղծագործության հրապարակումից հետո: Այդ մտերմության վկայությունը պահպանված նամակներն են:

Նամակներից տեղեկանում ենք, որ Թէքէյանը Կահիրեում «Եղիայան» հիմնադրամի աստնապես եղած ժամանակ օգնել է ուսանող Շահնուրին տրվող կես կրթաթոշակը 15 ոսկիով ավելացնելու: Թէքէյանը ոչ միայն նյութական աջակցություն է ցուցաբերել Շահնուրին, նաեւ Մերձավոր Արեւելքում կազմակերպում է դրամահավաք, նվիրատուների անունները «Արեւ» թերթում հրապարակում, խրախուսում: Շահնուրի բարոյական ընկճվածությունը թեթեւացնելու համար կազմակերպում է նրա գրքերի վաճառքը, տպագրում նրա գործերը եւ հիմնավոր վերլուծում՝ նրանց նշանակությունը, որ կարող է պարտավորված լռած որեւէ բան ասելու: Այս ամենն արվում էր Շահնուրի հիվանդության այն օրերին, երբ նա ֆիզիկական սովյալի ցավի առաջ իր նահանջն էր խոստովանում:

Շահնուրի եւ Թէքէյանի այս մտերմությունը գրականագետը փորձեց բացատրել նաեւ անձնական հանգամանքներով, ծննդավայրի՝ Սկյուտարի մանկական ընդհանուր տպավորություններով, Շահնուրի քեռիների հետ Թէքէյանի ծանոթությամբ, Թեոդիկի պարագայով:

Երբ 1933-ին Փարիզում լույս տեսավ Շահնուրի «Յարալէզներուն

ռատած մարդու եւ մեծ բանաստեղծի կերպարին:

Գիտանստաշրջանին ներկա՝ գրող, թարգմանիչ Կարպիս Սուրենյանը Մելգոնյան վարժարանում ուսանելու տարիների վերհուշը փոխանցեց: Թեեւ ինքը չէր աշակերտել Թէքէյանին, սակայն վարժարանում նրա թողած հետքն ու շունչը երկար է զգացնել տվել:

Բանաստեղծի ներհուն քնարական աշխարհը չխանգարեց նրա հասարակական-քաղաքական ակտիվ գործունեությանը (այս առումով նա հիշեցնում է Վահան Տերյանին), որի ամփոփ ու դիպուկ բնորոշմամբ հանդես եկավ հասարակագետ Կարլեն Դալլաքյանը:

1921 թ. Ռամկավար Ազատական կուսակցության հենց առաջին նիստում Վ. Թէքէյանն ընտրվում է ատենապետ: Կուսակցության գաղափարախոսությունն ուղղված էր հայ ժողովրդի ֆիզիկական գոյության պահպանմանը Հայաստանում եւ սփյուռքում: 1920-ականների ամենաբարդ իրավիճակներում, երբ Հայաստանում սով էր, սփյուռքը լցված էր որբերով, բազմաթիվ որբեր վաճառվել էին Արգենտինայի եւ Ֆրանսիայի ագարակատերերին, հանդես է գալիս քաղաքական մի միավորում, որ իր առաջ խնդիր է դնում մնացած «հայու բեկորներու» պահպանումը, որից էլ՝ ծագում է կուսակցության վերաբերմունքը Խորհրդային Հայաստանի նկատմամբ, չնայած գաղափարական խոր տարաձայնություններին՝ սատարել այդ երկրին՝ որպես հայ ժողովրդի միակ վստահելի ֆիզիկական ապաստարանի, որ կարող է պահպանվել նաեւ նրա հետագա զարգացումը:

Ահա սա էր Ռամկավար Ազատական կուսակցության եւ նրա հիմնադրի՝ Վահան Թէքէյանի առաքելությունը հայ ազգային կյանքում, ինչի շնորհիվ էլ, բանաստեղծուհու բնորոշումով, մեր ազգային հպարտություններից մեկը Վահան Թէքէյանն է:

Հիշեցնենք, հոբելյանական գիտաժողովը կազմակերպել էին Հայաստանի Թէքէյան մշակութային միությունը եւ ԳԱԱ գրականության ինստիտուտը՝ մասնակցությամբ ԵՊՀ բանասիրական ֆակուլտետի եւ ՀԳ միության:

ՄԵԼԱՆՅԱ ԲԱԴԱԼՅԱՆ

ԼՈՒՅՍ Է ՏԵՍԵԼ

Նա փրկել է իր բանաստեղծությունը

Շանթ Մկրտչյանի «Դարձի փուլեր» ժողովածուն

Կան մարդիկ, ովքեր պոեզիայի մասին խորհրդածություններ չեն անում, գրախոսություններ չեն գրում, մարզահամերգային դահլիճներից ռեպորտաժներ չեն բերում, չեն խոսում ուրիշի կանանց գեղանի թեւերի մասին եւ հանցագործություններ չեն բացահայտում: Բանաստեղծություն են ստեղծում՝ դժվար, տառապանքով, բայց ստեղծում են: Նրանց բանաստեղծությունը ծկան փշի պես մեր կոկորդը չի խրվում կամ չի կանչում պարտադիր գինեծոնների ու շնորհանդեսների: Իրենք չեն հպարտանում իրենցով եւ իրենց բանաստեղծությամբ, որովհետեւ գիշերային տառապանքով ու երազներով ոչ ոք չի հպարտանում: Իրենք բանաստեղծություն են ստեղծում:

Այսպես՝ Շանթ Մկրտչյանը, որն իր բանաստեղծությունների երկրորդ գիրքն է տպագրել՝ «Դարձի փուլերը» («Էդիթ Պրինտ» հրատարակչություն, Երեւան, 2003, գիրքը հրատարակվել է պեսական պասվերով):

Արեւմարի արեւ, իր Արմենակ պապը Սոս դաշտում քեզ դիմավորում էր աղավնիներով: Աչուն հիվանդ ու պաշտելի, կյանքը ջիղն է առասպելի, մոռացումը՝ մահվանն ընծա: Գորկի, Արշիլ Գորկի, չեսնությունն էլ գեղագիտություն սովորող երկրում իր համար դույզն-ինչ նեղանալու չէ, նա դեռ արմատի ցավը չի կրել, թեպետ ոգեւին լայն ու առողջ է: Մելանի մութն է գիշերը կախել, իսկ աղբյուրները գիշերալույս են: Բայց, ուխտագնաց, քո ծայնը Չենի մեջ այնքան օր մնաց, մինչեւ որ Ոչինչը բացվեց դեմ-դիմաց…

…Գիտես, որ դաշնամուրի ստեղները տիեզերական ներդաշնակություն ստեղծելու համար են, բառերը՝ բանաստեղծություն, որ նույն ինքը տիեզերական ներդաշնակություն է, հոգու խաղաղություն: Բայց անկարող ես մատներդ զարկել ստեղներին, ճիշտ բառերի ճիշտ տեղը գտնել: Ու երբ գալիս է մեկը, որն իրեն Շանթ Մկրտչյան է կոչում եւ մատաղվում ճշմարտի համար, ապա դառնում է Սեր: Ու ողջ տիեզերքն է սեր դառնում: Ու այս Սերը մեզ հանում է երիցս անիծյալ այս գինետնից, ուր աղմուկն ականջ է սղոցում, գնում, մնում ես բանաստեղծության տունը:

Երկու տողանոց պոեմ ունի՝ «Վան Գոգ».

…Փող չունեի:

Եվ արեւն ինձ բնորդ դարձավ:

Դժվար էր ապրել մի երկրում, ուր հոգուդ պատերը քերում են չար խոսքն ու բամբասանքը, երբ քո հավասի վրա դաժանորեն թափվում է խաբեբայի քրիջը, երբ կործանվելն այնքան հեշտ է (հրեն, հազարավոր պոետներ, ովքեր քաղաքական գործիչներ դարձան), իսկ փրկվելը՝ անասելի դժվար: Շանթ Մկրտչյանը փրկել է իր բանաստեղծությունը:

Շնորհակալ լինենք, որովհետեւ դեռեւս կան բանաստեղծներ:

ՍԵՐԳԵՅ ԳԱԼՈՅԱՆ

Սեւիլում Հայաստանը լավ էր ներկայացված

Հայաստանը լավ էր ներկայացված Սեւիլում (Իսպանիա) անցկացվող այս տարվա Համաշխարհային երաժշտության ցուցահանդեսին (World Music Exposition), հաղորդում է այդ առթիվ էլ. փոստով ստացված հաղորդագրությունը: Նորաստեղծ «Հայկական երաժշտական կոլեկտիվն» (ՀԵԿ) իր արվեստագետներին ներկայացրեց եվրոպացի, ասիացի եւ լատինաամերիկացի հասարակության ներկայացուցիչներին: ՀԵԿ-ը կազմված է Ամերիկայում գործող երկու՝ «Պոմեգրենեյթ մյուզիք» եւ «Բանդազ փրոդաքշընզ» բարձրակարգ ընկերություններից, որոնց նպատակն է խտացյալ սկավառակների եւ կենդանի ելույթների միջոցով աշխարհին ներկայացնել հայկական երաժշտությունը՝ Գոռ Մխիթարյանի, Հայաստանի «Հովեր» կամերային երգչախմբի, «Բամբիռի» եւ «Կասկադ» ժողովրդական եռյակի միջոցով:

«Համաշխարհային երաժշտական ցուցահանդեսը կարեւոր միջոցառում է, եւ մենք կարողացանք բարձր մակարդակի ելույթներ ունենալ: Մեր նպատակն էր մեր երգիչներին համաշխարհային շուկա դուրս հանել, եւ վերջիններիս ներկայացուցիչների առջեւ բացել Հայաստանի երաժշտական գանձարանը: Կարծում եմ, մեզ հաջողվեց առաջին քայլը կատարել այդ ուղղությամբ», նշել է Բանդազն՝ իր անունը կրող ընկերության անունից խոսք առնելով:

«Հայաստանը հարուստ երաժշտական ժառանգություն եւ ներկա ունի, բայց աշխարհն անտեղյակ է դրանց: «Հայկական երաժշտական կոլեկտիվը» փորձում է այդ կապը ստեղծել Հայաստանի եւ աշխարհի միջեւ», ավելացրեց «Փոմեգրենեյթ մյուզիք» խմբի հիմնադիր Րաֆֆի Մենեշյանը:

Ավելացնենք, որ Համաշխարհային երաժշտական ցուցահանդեսը պրեմիերաների կազմակերպման կարեւորագույն համակարգերից է աշխարհում եւ նպատակաուղղված է հատկապես բացահայտելու տարբեր ազգերի բոլոր տեսակի ավանդական, էթնիկական եւ ժողովրդական երաժշտությունը: Անցյալ տարվա միջոցառմանն Հեսենում (Գերմանիա) մասնակցել են 1.800 կատարողներ: «WOMEX 2002» մրցանակը շնորհվել է Ջիվան Գասպարյանին՝ համաշխարհային երաժշտությանը բերած նպաստի համար:

Հ. Օ.

ԾԱՂՐԱՆԿԱՐՉԻ ԱՉՔԵՐՈՎ

Լատվիացիներն անակնկալ են մատուցում

2004 թ. Պորտուգալիայում կայանալիք ֆուտբոլի Եվրոպայի առաջնության եզրափակիչ փուլի 16 մասնակիցներից 11-ն արդեն հայտնի են: Մնացած 5 ուղեգրերը վիճարկում են 10 թիմեր, որոնք վիճակահանությամբ զույգեր են կազմել: Կայացան անցումային հանդիպումները: Մեծ անակնկալ մատուցեցին Լատվիայի հավաքականի ֆուտբոլիստները, որոնք իրենց պատմության մեջ տոնեցին ամենանշանակալից հաղթանակներից մեկը՝ սեփական հարկի տակ պարտության մատնելով աշխարհի առաջնության բրոնզե մրցանակակիր Թուրքիայի ընտրանուն: Հետաքրքրական է, որ դեռեւս վիճակահանության ժամանակ մրցակից թիմերից գրեթե բոլորը ցանկանում էին ուղեգիրը վիճարկել հենց լատվիացիների հետ: Նրանց համարելով անցումային խաղերի մասնակիցներից ամենաթույլը: Եվ ահա լատվիացիները հաճելի անակնկալ մատուցեցին իրենց երկրպագուներին: Առաջին իսկ րոպեներից դիմելով գրոհների, Լատվիայի ընտրանին մի քանի վտանգավոր պահեր ստեղծեց մրցակցի դարպասին: Թուրք դարպասապահ Ռյուշտյուն անընդհատ խաղի մեջ էր եւ կարողացավ ետ մղել Ռուբինի, Վերպակովսկու հարվածները: Սակայն 29-րդ րոպեին նա էլ անկարող էր փրկել դրությունը, երբ հարվածի դուրս եկավ «Սկոնտոյի» հարձակվող Վերպակովսկին: Ի դեպ, լատվիացի հարձակվողը, որ հավաքականում անցկացրած 3 հանդիպումներում 4 գոլ է խփել, հունվարին հնարավոր է համալրի «Վուլվերհեմփթոնի» շարքերը: Դաշտի տերերը կարող էին ավելի մեծ հաշվով հաղթել, սակայն գոլային հարմար պահերը չիրացրին Ռուբինն ու Վերպակովսկին:

Շատերի համար անակնկալ էր նաեւ Շոտլանդիայի հավաքականի հաղթանակը հոլանդացիների նկատմամբ: Շոտլանդացիների կազմում հմուտ գործողություններով աչքի ընկավ անգլիական «Էվերտոնի» հարձակվող Մակֆադենը, որն էլ դարձավ միակ գոլի հեղինակ: 22-րդ րոպեին անկյունայինի խաղարկումից հետո Մակֆադենը գրավեց վան Դեր Սարի պաշտպանած դարպասը: Երկրորդ խաղակեսն անցավ հոլանդացիների գրոհների նշանաբանով: Գոլային հարմար պահերը չիրացրին վան Նիստելռոյը, Ստամը, Կլույվերտը, իսկ վան Դեր Մեյդեի հարվածից հետո գնդակը դիպավ հորիզոնական ձողին: Շոտլանդացիներին մեծ ջանքերի գնով հաջողվեց պահպանել նվազագույն առավելությունը եւ հաղթանակ տոնել: Իսկ ահա Խորվաթիայի հավաքականին սեփական պատերն էլ չօգնեցին Սլովենիայի ընտրանուն հաղթելու համար: Ճիշտ է, խաղասկիզբը շատ հաջող էր խորվաթների համար: Արդեն 5-րդ րոպեին Պրսոն բացեց հաշիվը: Սակայն 22-րդ րոպեին ընտրական մրցափուլի լավագույն ռմբարկու Էրմին Շիլյակը գլխի հարվածով վերականգնեց հավասարակշռությունը:

Ռուսաստանի հավաքականին էլ սեփական հարկի տակ չհաջողվեց առավելության հասնել Ուելսի ֆուտբոլիստների նկատմամբ, թեեւ վերջինիս կազմում բացակայում էին մի քանի առաջատար խաղացողներ: Դարպասները մնացին անառիկ: Ընտրական մրցաշարում ՀՀ հավաքականի մրցակիցներից մեկը՝ Իսպանիայի հավաքականը սեփական հարկի տակ մեծ դժվարությամբ հաղթեց նորվեգացիներին: Հյուրերը բավական անսպասելիորեն, արդեն 14-րդ րոպեին բացեցին հաշիվը: Աչքի ընկավ Իվերսենը: 7 րոպե անց Ռեյեսի տուգանային հարվածի կատարումից հետո Ռաուլը վերականգնեց հավասարակշռությունը: Մինչեւ 85-րդ րոպեն Նորվեգիայի ընտրանին, շնորհիվ դարպասապահ Էսպեն Յոնսենի հիանալի խաղի, պահպանում էր ոչ-ոքի արդյունքը: Սակայն տեղի ունեցավ անսպասելին: Ռուբեն Բարախայի հետ պայքարում պաշտպան Բերգը գնդակն ուղարկեց սեփական դարպասը: Իսպանացիները 2-1 հաշվով դժվարին հաղթանակ տոնեցին: Այսպիսով, կայացած 5 հանդիպումներից 3-ում դաշտի տերերը հաղթեցին, երկուսն ավարտվեց ոչ-ոքի: Փաստորեն, եզրափակիչ փուլի 5 ուղեգրերի համար մրցավեճում պայքարը շարունակվում է: Այնպես որ, բաղձալի ուղեգրերի տերերը հայտնի կդառնան նոյեմբերի 19-ին կայանալիք պատասխան հանդիպումներից հետո:

Արգենտինացիները շրջանցեցին աշխարհի չեմպիոններին

Ֆուտբոլի աշխարհի 2006 թ. առաջնության ընտրական մրցաշարն առաջինը սկսել են Հարավային Ամերիկայի հավաքականները, որոնք անցկացրին 3-րդ տուրի հանդիպումները: Անակնկալ մատուցեցին Վենեսուելայի ֆուտբոլիստները, որոնք հյուրընկալվելիս 1-0 հաշվով առավելության հասան ավելի բարձր կարգ ունեցող Կոլումբիայի ընտրանու նկատմամբ: Կոլումբիացիները շատ անհաջող են սկսել մրցաշարը, որոնք 3-րդ անընդմեջ պարտությունը կրեցին, իսկ ահա Վենեսուելայի ընտրանին առաջին անգամ ճաշակեց հաղթանակի քաղցրությունը: Փոխարենը հաջող են հանդես գալիս արգենտինացիներն ու բրազիլացիները: Ճիշտ է, աշխարհի հնգակի չեմպիոններն այս անգամ չկարողացան հաղթել Պերուի հավաքականին: Հյուրընկալվելիս անցկացրած այդ խաղում բրազիլացի Ռիվալդոն 11 մ հարվածով բացեց հաշիվը, սակայն պերուացի Սոլանոն պատասխան գնդակը խփեց: Իսկ ահա Արգենտինայի հավաքականը խոշոր 3-0 հաշվով պարտության մատնեց բոլիվիացիներին: Թեեւ արգենտինացիների հետ խաղում բացակայում էր Վերոնը, սակայն դա չխանգարեց դաշտի տերերին հաջողության հասնելու: Լավագույններից մեկը Սեսար Դելգադոն էր, որի փոխանցումից հետո էլ Կրեսպոն երկրորդ գոլը խփեց: Իսկ մինչ այդ հաջողության էր հասել Դ Ալեսանդրոն: Հյուրերի ջախջախումն ավարտեց Այմարը: 3 տուրից հետո 7-ական միավորով Բրազիլիայի եւ Արգենտինայի հավաքականները գլխավորում են աղյուսակը: 6-ական միավոր ունեն Ուրուգվայի եւ Պարագվայի ընտրանիները: Այս հավաքականները միեւնույն 2-1 հաշվով հաղթեցին համապատասխանաբար Չիլիի եւ Էկվադորի ֆուտբոլիստներին:

Ութ ուղեգրի 16 հավակնորդ

Անցումային խաղեր անցկացրին նաեւ ֆուտբոլի Եվրոպայի երիտասարդական առաջնության եզրափակիչ փուլի ուղեգրերը վիճարկող հավաքականները: Առաջին հանդիպումներից հետո վստահորեն կարելի է ասել, որ եզրափակիչում իրենց տեղն ապահովել են Սերբիայի եւ Չեռնոգորիայի հավաքականի ֆուտբոլիստները, որոնք սեփական հարկի տակ 5-1 հաշվով պարտության մատնեցին նորվեգացիներին: Իսպանիայի երիտասարդական հավաքականը հյուրընկալվելիս 0-2 հաշվով զիջեց շվեդներին: Երկու անպատասխան գնդակ խփվեց Խորվաթիա-Շոտլանդիա խաղում դաշտի տերերի կողմից: Մյուս խաղերի արդյունքներն են. Բելառուս-Լեհաստան՝ 1-1, Դանիա-Իտալիա՝ 1-1, Շվեյցարիա-Չեխիա՝ 1-2, Պորտուգալիա-Ֆրանսիա՝ 1-2, Գերմանիա-Թուրքիա՝ 1-0:

Հաջին հրաժարական տվեց

Ռումինացի հանրահայտ ֆուտբոլիստ Գեորգի Հաջին չորս ամիս Թուրքիայի «Բուրսասպորը» գլխավորելուց հետո հրաժարական է տվել: Նա ստիպված էր ժամկետից շուտ խզել ակումբի հետ 3 տարով կնքած պայմանագիրը: Պատճառը թիմի թույլ մրցելույթներն էին երկրի առաջնությունում: «Բուրսասպորը» անցկացրած 12 խաղերում վաստակել էր ընդամենը 10 միավոր եւ զբաղեցնում էր աղյուսակի 15-րդ տեղը: Մյուս պատճառը նաեւ այն է, որ ակումբի ղեկավարությունը մարզչի պահանջով չէր ցանկանում թիմի համար նոր ֆուտբոլիստներ գնել:

ԱՇԽԱՐՀԻ ԱՌԱՋՆՈՒԹՅՈՒՆ

Ծանրորդները սկսեցին մրցավեճը

Կանադական Վանկուվեր քաղաքում իրենց մրցավեճն են սկսել ծանրամարտի աշխարհի կանանց եւ տղամարդկանց առաջնության պարգեւները վիճարկող ծանրորդները: Մրցաշարը սկսվեց սկանդալով: Բուլղարիայի հավաքականի 3 ծանրորդներ՝ օլիմպիական չեմպիոն Գալաբին Բոեւսկին (69 կգ), աշխարհի չեմպիոններ Գեորգի Մարկովը (77 կգ) եւ Զլատան Վանեւը (85 կգ) որակազրկվել են դոպինգ-ստուգման ժամանակ կատարած խարդախության համար: Նրանց հաջողվել էր փոխել անալիզները՝ ներկայացնելով մեկ ամիս առաջ նրանցից վերցված փորձանմուշները: Այս ծանրորդների բացակայությունն, իհարկե, բացասաբար կանդրադառնա Բուլղարիայի հավաքականի մրցելույթների վրա: Ինչպես հայտնի է, բացի առաջնության պարգեւներից ծանրորդները վիճարկում են նաեւ օլիմպիական ուղեգրեր: Դրանք բաշխվելու են թիմային պայքարի արդյունքներից ելնելով:

Առաջինն իրենց մրցավեճն ավարտեցին մինչեւ 56 կգ քաշային ծանրորդները: Մրցահարթակ դուրս եկած 35 ծանրորդների մեջ լավագույն արդյունքի հասավ չին ծանրորդ Վու Մեյծինը, որը 287 կգ արդյունքով պահպանեց չեմպիոնի տիտղոսը: Նա լավագույնն էր թե պոկում (127,5 կգ), թե հրում (160 կգ) վարժություններում: Չին ծանրորդը երկամարտում 7,5 կգ-ով գերազանցեց ռումինացի Ադրիան Ժիգային: Բրոնզե պարգեւը բաժին հասավ թուրք Սեդաթ Արտուչին՝ 277,5 կգ (125+152,5):

62 կգ քաշային ծանրորդների մրցավեճում Հայաստանից առաջինը մրցահարթակ դուրս եկավ Արմեն Ղազարյանը: Նա մրցումներն ավարտեց 292,5 կգ (127,5+165) արդյունքով եւ զբաղեցրեց 7-րդ հորիզոնականը: Իսկ ոսկե մեդալին արժանացավ թուրք ծանրորդ Հալիլ Մութլուն, որը կրկին մրցակցությունից դուրս էր: Նա աշխարհի չեմպիոնի հերթական տիտղոսին արժանացավ հաղթահարելով 322,5 կգ-անոց ծանրաձողը: Պոկում վարժությունում նա եւս լավագույնն էր (175 կգ), հրումում միայն 2-րդ տեղը գրաված չին մարզիկ Չժիոն Շին ցույց տվեց Մութլուին հավասար ցուցանիշ (147,5 կգ): Վերջինս երկամարտում աշխարհի չեմպիոնին զիջեց 5 կգ-ով: Հետաքրքրական է, որ երկամարտում 317,5 կգ (142,5+175) արդյունք էր ցույց տվել նաեւ բելառուսցի Գենադի Օլիշչուկը, սակայն ընդամենը 300 գրամ ավելի քաշի պատճառով նա ստիպված էր բավարարվել բրոնզե մեդալով՝ արծաթը զիջելով չին ծանրորդին:

Մինչեւ 69 կգ ծանրորդների մրցավեճն ավարտվեց չին մարզիկ Գույժեն Չժանգի հաղթանակով՝ 345 կգ (152,5 +192,5): 2-րդ տեղը գրավեց ռուսաստանցի Վլադիսլավ Լուկանինը՝ 340 կգ (147,5+192,5): 19-ամյա ծանրորդն աշխարհի պատանիների նոր ռեկորդներ սահմանեց ոչ միայն երկամարտում, այլեւ հրում վարժությունում: Բրոնզե մեդալին տիրեց կորեացի Բայր Յունգ Լին՝ 340 կգ (150+190): Կանայք մրցավեճն սկսեցին 48 կգ քաշայինների պայքարով: Աշխարհի չեմպիոնուհու տիտղոսին արժանացավ չին մարզուհի Վան Մինգզյունը՝ 200 կգ (90+110): 2-րդ ցուցանիշն ունի թաիլանդցի Արին՝ 190 կգ (82,5+107,5), բրոնզե մեդալը նվաճեց թուրք Թայլանը՝ 187,5 կգ (85+102,5):

Մինչեւ 53 կգ քաշայինների մրցավեճը շահեց թաիլանդցի Պոլսակ Ուդոմպորնը՝ 222,5 կգ (100+122,5):

Կասպարովը ռեւանշի հասավ

Նյու Յորքում ընթացող շախմատային մրցախաղի 3-րդ պարտիան Գարի Կասպարովի համար թերեւս վերջին հնարավորությունն էր ռեւանշի հասնելու համակարգչի նկատմամբ, քանի որ այդ պայքարում աշխարհի 13-րդ չեմպիոնը խաղում էր սպիտակ խաղաքարերով: Առաջին իսկ քայլերից Կասպարովը խաղատախտակին սկսեց զարգացնել իր խաղաքարերի դիրքը: Այս անգամ նրան հաջողվեց խուսափել սխալներից: Ուստի արդեն 40-րդ քայլին, երբ մրցակիցները հետագա քայլերի համար եւս մեկ ժամ լրացուցիչ ժամանակ ստացան, հանդիսականներից ոչ մեկի մոտ արդեն կասկած չկար, որ Կասպարովը հաջողության կհասնի: Եվ մրցակիցները շախմատասերներին երկար սպասեցնել չտվեցին: 5 քայլ հետո համակարգիչն ընդունեց իր պարտությունը: Այսպիսով, մրցախաղում հաշիվը հավասարվեց (1,5-1,5):

Այսօր երեկոյան կսկսվի մրցախաղի վերջին՝ 4-րդ պարտիան, որն էլ պետք է պատասխան տա, թե մրցակիցներից իրոք ո՞վ է ուժեղագույնը:

Լավագույնը Ռոժե Ֆեդեռերն էր

Հյուստոնում իրենց մրցավեճն ավարտեցին թենիսի աշխարհի ոչ պաշտոնական առաջնությունը վիճարկող ութ ուժեղագույն թենիսիստները: «Կապույտ» խմբից կիսաեզրափակիչ էին դուրս եկել շվեյցարացի Ռոժե Ֆեդեռերը եւ ամերիկացի Անդրե Աղասին: «Կարմիր» խմբից պայքարը շարունակելու իրավունք էին ստացել գերմանացի Ռայներ Շուտլերը եւ ամերիկացի Էնդի Ռոդիկը: Կիսաեզրափակիչում հաջողությունն ուղեկցեց Ֆեդեռերին ու Աղասուն: Շվեյցարացի թենիսիստը հաղթեց աշխարհի թիվ 1 ռակետ Էնդի Ռոդիկին (7-6, 6-2), իսկ Աղասին պարտության մատնեց Ռայներ Շուտլերին (5-7, 6-0, 6-4): Եվ այսպես, ուժեղագույնի կոչման համար վճռորոշ հանդիպումում մրցավեճի բռնվեցին Անդրե Աղասին եւ Ռոժե Ֆեդեռերը: Առաջին խաղափուլը 6-3 հաշվով շահեց Ֆեդեռերը: Երկրորդ խաղափուլն էլ հաջող սկսեց շվեյցարացի թենիսիստը, որն առջեւից էր ընթանում 2-0 հաշվով: Սակայն տեղացած անձրեւի հետեւանքով մրցախաղն ընդհատվեց: 2,5-ժամյա ընդմիջումն էլ չօգնեց Աղասուն հավաքվելու ու լուրջ պայքարի տրամադրվելու: Նա 2-րդ խաղափուլը տանուլ տվեց ամոթալի 0-6 հաշվով: Վճռորոշ՝ 3-րդ խաղափուլն էլ շահելով (6-4), Ֆեդեռերը դարձավ մրցաշարի հաղթող՝ որպես պարգեւ ստանալով 1,52 մլն դոլար: Այսպիսով, թենիսիստները եւս ավարտեցին մրցաշրջանը: Հաջորդ մրցաշրջանը կսկսվի հունվարին: Առաջին խոշոր մրցաշարը կլինի Ավստրալիայի բաց առաջնությունը, որը կմեկնարկի հունվարի կեսերին:

Էջը պատրաստեց ԱՇՈՏ ՀԱՅՐԱՊԵՏՅԱՆԸ

Ա՞յս է մնայլ, բարեկամս

Բերեզովսկու թերթը եւ Արտաշես Գեղամյանը

Կարելի է ասել, որ Բորիս Բերեզովսկու ֆինանսավորած «Նեզավիսիմայա գազետան» Հայաստանի հարցում արդեն լրիվ հրաժարվել է իր «անկախությունից» եւ հետեւողականորեն բռնել հակահայկական փնովումների ուղին: Պատճառը մեկն է՝ Մոսկվան (հասկացե՛ք Պուտինը) գոհ է ռուս-հայկական հարաբերությունների ներկա վիճակից ու դրանց զարգացումից: Չբավարարվելով սեփական նյութերով, թերթը վերջերս մի ամբողջ էջ էր հատկացրել հայ ընդդիմության ղեկավարներից մեկին՝ Արտաշես Գեղամյանին: Բնական է, որ հայոց գահի հավակնորդներից մեկը չի կարող դրական արտահայտվել գահակալի մասին, եւ դրանում Գեղամյանին չի կարելի մեղադրել. յուրաքանչյուր ընդդիմություն (մարգ է՝ ամենաազնիվ ուժը) դժգոհ է, որ ինքը չէ իշխանության գլուխ: Բնավ էլ նկատի չունենալով հարգարժան քաղաքական գործչին, արժե նշել այն տարածված տարազը, որ ամեն ինչ բացահայտ է դառնում, երբ ընդդիմադիր ուժերն իրենք են տեր դառնում իշխանությանը:

Հայտնի է, որ բյուրեղյա մաքրության տեր մարդիկ անելիք չունեն քաղաքականության մեջ, բայց նման տպավորություն նրանք կարող են թողնել, քանի դեռ հավակնորդի դերում են: Հիշենք, թե համայն հայ ժողովուրդն ինչքա՜ն էր հմայված «ծակ գրպանով» ազնվագույն ՀՀՇ-ականներով, իսկ հիմա նրանց անունն անգամ լսել չի ուզում: Հիշենք ինչքան անբասիր էր Քոչարյանի վարկն առաջին ընտրությունների ժամանակ...

Եթե լսենք Գեղամյանին, ապա Հայաստանն աշխարհի ամենամռայլ ու ամենաանհեռանկար երկրներից մեկն է: Ոչինչ դրական չի նկատվում, ամեն ինչ սեւ է, մութ, ապականված: Հետաքրքրական է, որ դրանում Գեղամյանին առաջին հերթին փորձում է համոզել... «ՆԳ»-ի թղթակիցը: Վերջինիս բոլոր հարցերը հստակ կողմնորոշիչներ են Հայաստանի ղեկավարության հեղինակազրկման ուղղություններում. «Դուք մեկ անգամ չեք հայտարարել, որ պառլամենտական ու նախագահական ընտրություններից հետո Հայաստանում իշխանությունը «բռնազավթվել» է»: «Հավաստում են, որ հանրապետությունում ձեռնարկատիրությամբ կարելի է զբաղվել միայն իշխանության բարձրագույն խավում ունեցած կապերի ու անձնական հարաբերությունների առկայության դեպքում»: «Հայաստանում ասում են, որ քաղաքական իշխանության եւ տնտեսական կառույցների իրական լծակները ոչ այնքան նախագահ Քոչարյանի, ինչքան Սերժ Սարգսյանի ձեռքում են» եւ այլն, եւ բոլորը՝ այս ոգով: Արտաշես Գեղամյանի բանձր պատասխանների լեյտմոտիվն արտահայտված է վերնագրում՝ «Ռոբերտ Քոչարյանը ոչ լեգիտիմ է, նա պետք է հեռանա»:

Հազիվ թե «ընտրատաս» ժամանակահատվածից հոգնած ու դադրած հայ ժողովուրդն անհրաժեշտություն զգա նորեն ծանրաբեռնալու սեփական ընդդիմության քանիցս կրկնված տեսակետներին: Նման խնդիր չի դրված: Նաեւ Գեղամյանին չի կարելի դատապարտել, ինչպես ռուսներն են ասում, վեճը տնից հանելու համար: Հարեւան հանրապետությունների ու հատկապես նրանցից մեկի վերաբերյալ շատ ավելի վատթար հրապարակումներ են լինում: Մի ուրիշ հարց է առաջանում՝ իսկ ի՞նչ է տալիս հայ ընդդիմությանն այս կարգի նյութը: Արդյոք պարտադի՞ր է արդեն Ռուսաստանում զգալու համար, որ այս երկիրն այնքան է խրված ու խճճված իր ներքին հակասությունների մեջ, որ երբեք մտահոգություն չի հայտնի Հայաստանում ստեղծված «ոչ լեգիտիմ» իրավիճակի առթիվ: Հատկապես ներկա շրջանում, երբ Պուտինը պատասխանում է հրեա օլիգարխների նետած մարտահրավերին: Չմոռանանք, որ օլիգարխ կոչված երեւույթը Ռուսաստանում վերածված է տնտեսական, քաղաքական, իշխանական, էթնիկական խնդրի, որի դեմ պայքարը նախագահից պահանջում է աներեւակայելի ջանքեր: Եվ այս երկրի ղեկավար շրջանակների համար ընդհանրապես Հայաստանի ներկա իրադրությունը խնդրո առարկա չի կարող դառնալ: Ու եթե դա այդպես է, ապա ո՞ւմ կարող են հետաքրքրել Գեղամյանի, ինչպես ասացինք, մռայլ մտքերը: Հակակովկասյան հիստերիայի պայմաններում տեղի մարդկանց մեջ ամրանում է արհամարհական վերաբերմունքը՝ վայելեք ձեր անկախության «նվաճումները»: Չարախնդում են այստեղ հանգրվանած մեր բազմաքանակ բացահայտ թշնամիները: Եվ, ամենացավալին, նման հրապարակումները հոգեկան ծանր ապրումների մեջ են գցում տեղի հայերին՝ բնիկ թե հայաստանցի: Եթե հավատանք համառուսաստանյան լսարանին դիմած Գեղամյանին, ապա Քոչարյանի պատճառով Հայաստանն անհրապույր է դարձել բուն հայի համար, էլ ուր մնաց՝ արտասահմանցու: Եվ ողբերգությունը կատարյալ կդառնա, զգուշացնում է նա, եթե ներկայիս նախագահն իշխանությունը զիջի կամ փոխանցի մերձավոր դաշնակցին՝ Սերժ Սարգսյանին:

Ոչ ոք չի ասում, թե հայ ընդդիմությունն իրավացի չէ իր շատ գնահատականներում: Բայց այդ դեպքում մի ուրիշ օրինական հարց է ծագում՝ իսկ ինչո՞վ է զբաղված այդ իշխանամերձ խավը, նա մեղքի բաժին չունի՞ ստեղծված իրավիճակում: Չէ՞ որ նույն ձեւով կարելի է ընդդիմությանն էլ մեղադրել անկարողության, ծախվածության, վառ լիդերների բացակայության մեջ եւ այլն: «Նեզավիսիմայա գազետան» ընդգծված հակապուտինական թերթ է, եւ հազիվ թե իմաստուն քայլ է Քոչարյանին տապալելու գործում դիմել Բորիս Բերեզովսկու օգնությանը:

ՌՈՒԲԵՆ ՀԱՅՐԱՊԵՏՅԱՆ
Մոսկվա

ԹԲԻԼԻՍԻ

Էդուարդ Շեւարդնաձե. «Հրաժարական չե՛մ տա»

Սկիզբը՝ էջ 1

Վրաստանի սահմանադրության համաձայն, հենց խորհրդարանի նախագահն է ստանձնում երկրի նախագահի լիազորությունները, եթե վերջինս հրաժարական է տալիս կամ մահանում է:

«Այդ սցենարը լիովին հավանական է: Երբ Շեւարդնաձեն մեկնեց Բաթում, ապա Աբաշիձեն Վրաստանի նախագահի ներկայացուցչի լիազորություններով այցելեց Հայաստան, Ադրբեջան եւ Ռուսաստան, մենք խիստ հավանական ենք համարում, որ Շեւարդնաձեն փորձում է իշխանությունն ինչ-որ կերպ փոխանցել Աբաշիձեին», մեզ հետ զրույցում նշեց «Սահակաշվիլի-Միացյալ ազգային շարժում» դաշինքի առաջնորդ Կոբա Դավիթաշվիլին:

Երեւան եւ Բաքու կատարած անսպասելի այցերից հետո Աբաշիձեն ուղեւորվեց Մոսկվա, որտեղ բանակցություններ վարեց ՌԴ արտգործնախարար Ի. Իվանովի, պաշտոնատար այլ անձանց հետ: Ու մինչ Աբաշիձեն, որպես Վրաստանի նախագահի ներկայացուցիչ երկօրյա այցով Մոսկվայում էր, ՌԴ նախագահ Պուտինը երկու հեռախոսազրույց ունեցավ Շեւարդնաձեի հետ:

«Աբաշիձեն այն գործիչն է, ով կարող է երաշխավորել Շեւարդնաձեի անվտանգությունը եւ Վրաստանի նախագահի՝ ժողովրդի հաշվին կուտակած գումարները», ասաց Դավիթաշվիլին:

Մոսկվայում Աբաշիձեն, իր աջակցությունը հայտնելով Շեւարդնաձեին, հարկ համարեց միաժամանակ դատապարտել Վրաստանի նախագահին, որ դաստիարակել է Միխայիլ Սահակաշվիլու, Զուրաբ Ժվանիայի եւ նրանց նման «նեոֆաշիստների»:

Խորհրդային Վրաստանի Կոմկուսի վերջին առաջին քարտուղար Ջումբեր Պատիաշվիլին մեզ հետ զրույցում ոչ իրատեսական համարեց տարածված խոսակցությունը, թե Շեւարդնաձեն փորձում է «ելցինյան» սցենարով նախագահի աթոռը «նվիրել» Աբաշիձեին:

«Չի ստացվի: Վրաց ժողովուրդը եւ ընդդիմությունը թույլ չեն տա: Աբաշիձեն չի կարող ակնկալել վրաց ժողովրդի աջակցությունը», ասաց Պատիաշվիլին:

Աբաշիձեին մոտ կանգնած մի աղբյուր, անունը չնշելու պայմանով, մեզ հետ զրույցում նշեց, որ Վրաստանի հաջորդ առաջնորդը դառնալու է Աջարիայի ներկայիս առաջնորդը, իսկ Բաթումում նրա աթոռը զբաղեցնելու է նրա 33-ամյա որդին: Ի դեպ, Երեւան, Բաքու եւ Մոսկվա այցելությունների ընթացքում Աբաշիձեին ուղեկցում էր որդին:

1992 թ. հետո, երբ էդ. Շեւարդնաձեն ԽՍՀՄ-ում հայտնի «օրենքով գող» Ջաբա Իոսելիանու եւ ոչ այնքան հայտնի նկարիչ Թենգիզ Կիտովանու ռազմական խմբավորումների օժանդակությամբ իշխանությունը զավթեց ընտրված նախագահ Զվիադ Գամսախուրդիայից, Աջարիայի առաջնորդը չի եղել Թբիլիսիում: Փոխարենը Շեւարդնաձեն 22 անգամ այցելել է Բաթում՝ բանակցելու «առյուծի»՝ Աբաշիձեի հետ:

Հանգստյան օրերին եւ երեկ Թբիլիսիում ներքաղաքական իրավիճակն անհամեմատ հանդարտ էր, թեեւ միտինգավորները քաղաքի տարբեր մասերում շարունակում էին բողոքի ցույցերը: Երեկ Շեւարդնաձեի հրաժարականի կոչերով ցույցեր են տեղի ունեցել նաեւ Վրաստանի այլ քաղաքներում՝ Քութայիսում, Զուգդիդում:

For Your Internal News of Armenia Log on to
www.azg.am
In Armenian Russian, English, and Turkish

ՀՀ Կենտրոնական բանկը 18.11.2003 թ. ժ. 9:00-ից սահմանում է արտարժույթի հետեւյալ հաշվարկային փոխարժեքները ու գնման եւ վաճառքի հետեւյալ գները

ISO-ի կոդը	Միավոր	Արտարժույթ	Հաշվարկային փոխարժեք	Գնում	Վաճառք
USD	1	ԱՄՆ դոլար	565.58	559.90	571.20
EUR	1	եվրո	667.50	663.50	671.50
RUR	1	ռուս. ռուբլի	18.98	17.80	20.10

Comp MASTER
Համակարգչային ուսուցման կենտրոն
"CompMaster"
MS Windows, Word, Excel, Internet, E-mail, fax, printer, scanner
MS Excel (ընդ.) MS Access Corel Draw Adobe Photoshop
QuarkXPress ArchiCAD 3D MAX Studio
C ++ Visual C ++ Visual Basic Java Visual FoxPro
HTML, Java Script, (+ MS FrontPage, Macromedia Dreamweaver)
HTML (ընդ.), Macromedia Dreamweaver MX, CSS, DHTML
Macromedia Flash, Action Script
ASP, PHP, JSP
Արովյան 16
Հեռ.(+374 1) 564218
E-mail; comp@master.am
Http:// www.master.am

ԿԲ ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

Դրամավարկային տեղեկատու

Նոյեմբերի 7-13-ն ընկած ժամանակահատվածում դրամավարկային ցուցանիշները հետեւյալն էին.

Դրամական բազա, դրամական զանգված

Փողի բազան նվազել է 2 մլրդ 144 մլն դրամով եւ նոյեմբերի 13-ին կազմել 105 մլրդ 377 մլն դրամ: Զուտ արտաքին ակտիվները (առանց սեփականաշնորհման միջոցների) նվազել են 683 մլն դրամով, իսկ զուտ ներքին ակտիվները՝ 1 մլրդ 461 մլն դրամով:

Հոկտեմբերի 31-ից նոյեմբերի 7-ն ընկած ժամանակահատվածում փողի զանգվածը աճել է 3 մլրդ 514 մլն դրամով եւ նոյեմբերի 7-ին կազմել 212 մլրդ 920 մլն դրամ (ընդգրկված են 20 բանկերի ցուցանիշները): Շրջանառության մեջ կանխիկ դրամը նախորդ շաբաթվա համեմատ աճել է 1 մլրդ 832 մլն դրամով եւ կազմել 83 մլրդ 429 մլն դրամ: Դրամով ցպահանջ ավանդներն աճել են 1 մլրդ 112 մլն դրամով եւ կազմել 28 մլրդ 433 մլն դրամ: Ժամկետային, խնայողական եւ արտարժութային ավանդներն աճել են 570 մլն դրամով եւ կազմել 101 մլրդ 58 մլն դրամ: Արտարժույթով ավանդներն աճել են 1 մլրդ 410 մլն դրամով եւ կազմել 89 մլրդ 925 մլն դրամին համարժեք արտարժույթ: Ընդ որում, արտարժութային ցպահանջ ավանդները կազմել են 42 մլրդ 820 մլն դրամ (նախորդ շաբաթվա համեմատ աճել են 375 մլն դրամով), ժամկետայինները՝ 47 մլրդ 105 մլն դրամ (աճը՝ 1 մլրդ 35 մլն դրամ):

Ֆինանսական շուկա

Նոյեմբերի 7-13-ն ընկած ժամանակահատվածում տեղաբաշխվել են 3 մլրդ դրամի 60-ամսյա ՊՊ՝ 14.2963 տոկոս տարեկան եկամտաբերությամբ, 600 մլն դրամի 51-շաբաթյա ՊՊ՝ 10.1422 տոկոս տարեկան եկամտաբերությամբ, եւ մարվել 800 մլն դրամի 52-շաբաթյա ՊՊ՝ 15.3998 տոկոս տարեկան եկամտաբերությամբ:

Շաբաթվա ընթացքում ԿԲ-ը ներգրավել է 700 մլն դրամի ավանդ՝ տարեկան 5 տոկոս տոկոսադրույքով, եւ մարել 1 մլրդ 90 մլն դրամի ավանդ՝ տարեկան 5 տոկոս տոկոսադրույքով:

Նշված ժամանակահատվածում ԿԲ-ը իրականացրել է 1 մլն 300 հազ ԱՄՆ դոլարի արժութային սվոփ՝ 7.88 տոկոս տարեկան եկամտաբերությամբ:

Արտարժույթի շուկա

Նոյեմբերի 7-13-ն ընկած ժամանակահատվածում ԱՄՆ դոլարի նկատմամբ դրամն արժեզրկվել է 0.43 տոկոսով՝ 563.00 դրամից հասնելով 565.45 դրամի:

Նշված ժամանակահատվածում արժութային շուկայում իրականացվել են շուրջ 25,565 հազ ԱՄՆ դոլարի առք ու վաճառքի գործարքներ, որոնց միջին կշռված փոխարժեքը կազմել է 568.12 դրամ:

ՀՀ ԿԲ մամուլի ծառայություն

вклад Ширакаци
Сила красоты
• 6 месяцев - 9,5% годовых
• от 1000 до 10000 USD или EURO
• досрочное изъятие - до 30 дней - 2,5%, после 30 дней - 3% годовых
• при сумме от 10000 до 50000 USD или EURO - 10% годовых

вклад Маштоц
Величие любви
• 12 месяцев - 10,5% годовых
• от 1000 до 10000 USD или EURO
• ежемесячная капитализация или выплата процентов
• досрочное изъятие - до 30 дней - 2,5%, после 30 дней - 3% годовых
• при сумме от 10000 до 50000 USD или EURO - 11% годовых

СТАНДАРТНЫЕ ВКЛАДЫ В ДРАМАХ И ВАЛЮТЕ

Срок вклада	Выплата процентов	AMD	USD, EURO до 10.000	USD, EURO от 10.001 до 100.000
до востребования		3	2,5	
31 - 90 дней	в конце срока	6,5	7	7,5
	ежемесячно	6	6,5	7
91 - 182 дня	в конце срока	9	8	8,5
	ежемесячно	8	7	7,5
183 - 364 дня	в конце срока	10	9	9,5
	ежемесячно	9	8	8,5
365 дней и более	в конце срока	11	10	10,5
	ежемесячно	10	9	9,5

Вклады превышающие 50 млн. AMD или 100 тыс. USD, EURO - по индивидуальным ставкам.
Минимальная сумма срочных депозитов
• 50 000 AMD
• 100 USD, EURO

ЮНИБАНК 53 98 70

АДРЕСА ФИЛИАЛОВ ЗАО "ЮНИБАНК"
• Центральный офис
г. Ереван, ул. Амирян 12
тел. (3741) 539870, 539871, 534474
e-mail: unibank@unibank.am
• Филиалы в г. Ереване:
Филиал "КЕНТРОН" ул. Абовяна 26 тел. (3741) 542431
Филиал "МАЛАТИЯ" ул. Себастия 141 тел. (3741) 776627
Филиал "КОМИТАС" ул. Комитаса 15/2 тел. (3741) 261838
• Филиалы в Армении:
Филиал "ВАНАДЗОР" г. Ванадзор, ул. Тигран Мец 53 тел. (3745) 40872
Филиал "ГЮМРИ" г. Гюмри, ул. Ахтанаки 1 тел. (37441) 33055

Գովազդի համար զանգահարել՝ 58-24-83

«Գինդ» տպագրատուն, Երեւան, Բագրատունյաց 70ա Գրանցման թիվ 65. Դասիչ 69150. Տպաքանակը՝ 3000 Ստորագրված է տպագրության՝ 17. 11. 2003 Գինը՝ 100 դրամ